

SATURS

Dažas piezīmes par skaitļiem un faktiem	2
VVPP kārtotāju pretendentu skaits	8
VVPP pretendentu rezultāti.....	9
VVPP nokārtotāju pretendentu sadalījums pa līmeņiem	10
VVPP rezultāti Rīgā	12
VVPP rezultāti Liepājā.....	16
VVPP rezultāti Ventspilī	20
VVPP rezultāti Daugavpilī	24
VVPP rezultāti Rēzeknē	28
VVPP pretendentu sadalījums pēc vecuma posmiem	32
VVPP pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības	34
VVPP pretendentu sadalījums pēc kvalifikācijas līmeņa	35
Populārākās pretendentu profesijas	39
Pretendentu sadalījums pēc dzimuma	44
Nepilsoņu un ārzemnieku sadalījums pēc valodas prasmes līmeņiem.	46
Sadarbība ar Nodarbinātības valsts aģentūru	49

Saīsinājumi

VVPP – valsts valodas prasmes pārbaude

Dažas piezīmes par skaitļiem un faktiem

Valsts valodas prasmes pārbaude (agrāk – valsts valodas atestācija) valstī notiek kopš 1992.gada, un līdz 2000. gadam pārbaudi bija nokārtojuši 515 000 personu. 2001. gada sākumā valsts valodas atestāciju kā vienu no iestādes funkcijām no Tieslietu ministrijas Valsts valodas centra pārņēma Izglītības un zinātnes ministrijas **Valsts izglītības satura centrs** (toreiz – Izglītības satura un eksaminācijas centrs).

Kopš 2001. gada 1. februāra nu jau 10 gadus valsts valodas prasmes pārbaudi (turpmāk – VVPP) nodrošina Valsts izglītības satura centra **Valsts valodas prasmes pārbaudes nodaļa** (līdz 2009. gada 1. jūlijam – Valsts valodas atestācijas daļa).

VVPP uzdevums ir novērtēt personas valsts valodas prasmi. Ja valsts valodas prasmes pārbaude ir nokārtota sekmīgi, persona saņem valsts valodas prasmes apliecību, kas ir nepieciešama:

- profesionālo un amata pienākumu veikšanai;
- lai pretendētu uz pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanu;
- lai pretendētu uz Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanu.

Ja persona ir sekmīgi nokārtojusi pārbaudi un pēc 2009. gada 1. septembra saņēmusi vidējā vai augstākā līmeņa apliecību, tā izmantojama arī naturalizācijas procesā (2011. gada 5. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 522 „Noteikumi par Pilsonības likumā noteikto latviešu valodas prasmes un Latvijas Republikas Satversmes pamatnoteikumu, valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudi”).

Kopš 2002. gada Valsts valodas prasmes nodaļā sākās intensīvs darbs, lai VVPP saturiski un procesuāli uzlabotu. Šī darba virsuzdevums bija radīt Eiropas valodu eksāmeņiem līdzvērtīgu pārbaudi, kas nodrošinātu pārbaudes kārtotāja jeb pretendenta valodas prasmes drošu un objektīvu vērtējumu, kā arī valsts valodas prasmes apliecības izmantojamību ārvalstīs, lai apliecinātu latviešu valodas kā svešvalodas prasmi.

Lai uzlabotu VVPP norises un vērtēšanas procedūru, būtiskas pārmaiņas tika īstenotas 2006. gadā. Katram līmenim – pamata, vidējam un augstākajam – tika organizēta atsevišķa pārbaude. Pretendents pats izvēlējās, kura

valodas prasmes līmeņa pārbaudi viņš kārtos. Par *palīgu* pretendentiem kalpoja nodaļas darbinieku sarūpēta brošūra par VVPP norisi un uzdevumiem, kā arī bezmaksas konsultācijas.

2009. gada 1. septembrī stājās spēkā 2009. gada 7. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 733 „Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Kopienas pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi” (turpmāk – MK noteikumi), kuri paredzēja vairākas svarīgas novitātes:

- tika ieviesti Eiropas valodu līmeņiem atbilstoši valsts valodas prasmes līmeņu un pakāpju apzīmējumi, kur pamata līmenis ir A, vidējais līmenis – B, augstākais līmenis – C. Katram līmenim ir divas pakāpes: 1. – zemākā pakāpe; 2. – augstākā pakāpe.

- tika noteikts, ka VVPP atsevišķi pārbauda visas četras prasmes: lasītprasmi, rakstītprasmi, klausīšanās prasmi un runātprasmi. Pirms tam klausīšanās prasme tika pārbaudīta integrēti ar runātprasmes pārbaudi;

- MK noteikumos tika iekļauts jauns pielikums “Funkcionēšanas ierobežojumu un diagnožu saraksti atvieglojumiem un atbrīvojumam no valsts valodas prasmes pārbaudes”. Saskaņā ar šo pielikumu personas, pamatojoties uz ārsta rehabilitologa atzinumu, var tikt vai nu atbrīvotas no VVPP vai atbilstoši diagnozēm vai funkcionēšanas traucējumiem atbrīvotas no kādas prasmes(-ju) kārtošānas;

- jaunie MK noteikumi paplašināja VVPP pretendentu loku, nosakot pārbaudes kārtību arī personām, kas pretendē uz Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanu. Šim VVPP pretendentu lokam tāpat kā personām, kas pretendē uz pastāvīgās uzturēšanās atļaujas iegūšanu, valsts valoda jāprot vismaz pamata līmeņa 2. pakāpē (A2).

Laika periodā no 2001. līdz 2011. gada jūnijam (ieskaitot) pārbaudi kārtājušas 81 103 personas, kas ir pietiekami respektējams skaits, lai liecinātu par tendencēm valsts valodas apguves procesā pēdējos desmit gados.

2006. un 2007. gadā pakāpeniski tika ieviesta elektroniska pārbaudes rezultātu datu ievade un apstrāde. Tas ļāvis turpmāk šos datus izmantot kā kvantitatīvai, tā kvalitatīvai pārbaudes rezultātu analīzei. Kopš 2007. gada datu

krātuvē glabājas dati par katra pretendenta profesiju vai amatu. Jāņem gan vērā, ka šie dati nav absolūti ticami, jo ir atkarīgi no pretendenta subjektīvas atbildes par savu nodarbošanos.

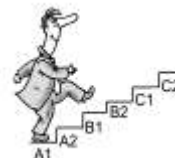
Šajā brošūrā „Skaitļi un fakti” galvenokārt sniegti kvantitatīvie VVPP rādītāji, tikai nedaudz izņemot kvalitatīvās tendences. Tomēr arī kvantitatīvie rādītāji ļauj izdarīt atsevišķus svarīgus secinājumus:

1) pēdējos divos gados strauji palielinājies pārbaudes pretendentu skaits. Visās lielākajās Latvijas pilsētās, salīdzinot 2008. gada un 2010. gada datus, pretendentu skaits ir audzis gandrīz divas reizes. 2010. gadā VVPP bezdarbnieku skaits vairāk nekā trīs reizes pārsniedzis nodarbināto skaitu. Šie rādītāji atklāj ekonomiskās situācijas tiešo saikni ar valodas prasmi kā obligātu nepieciešamību, lai konkurētu darba tirgū. Lai sniegtu atbalstu bezdarbniekiem un darba meklētājiem Valsts valodas prasmes pārbaudes nodaļa sadarībā ar Nodarbinātības valsts aģentūru laikā no 2009. gada līdz 2011. gada jūnijam (ieskaitot) nodrošināja VVPP 27 Latvijas pilsētās 10 092 bezdarbniekiem, kuri mācījušies valsts finansētos latviešu valodas kursus;

2) diemžēl jāsecina, ka lielākais pretendentu skaits (pēdējos trīs gados vidēji 31 %) kārto pamata līmeņa pārbaudi; pēc 20 gadu ilga pārbaudes procesa šāda situācija izvirza problēmu par valodas prasmes līmeni citvalodīgo sabiedrībā kopumā. Turklāt jāņem vērā, ka, kārtojot centralizēto eksāmenu valsts valodā mazākumtautību skolās, atbilstoši centralizētā eksāmena vērtējumam sertifikātā valsts valodas prasmes līmeni un pakāpi katru gadu iegūst aptuveni 10 000 skolēnu (12. un 9. klašu absolventu);

3) par pozitīvu tendenci var uzskatīt to, ka pēdējos trīs gados samazinājies VVPP nenokārtojušo skaits (2008. g – 29%, bet 2010. g. – 16%); šādus rādītājus, iespējams, var saistīt gan ar izmaiņām pārbaudē 2009. gadā, gan ar sekmīgu latviešu valodas skolotāju darbu, mācot bezdarbniekiem latviešu valodu.

Pateicoties ikvienam, kas ar savu darbu un labām domām ir palīdzējis Valsts valodas prasmes pārbaudes nodaļas kolektīvam šajos desmit gados, aicinām ielūkoties „*Skaitļos un faktos*”, vienlaikus atceroties, ka aiz tiem ir kāds, kurš mācījies latviešu valodu un centies savu prasmi apliecināt mums.

Valsts valodas prasmes pārbaudes nodaļas vadītājas

Ieva Zuicena – 2001. gada 1. puse

Dace Dalbiņa – 2001. – 2006.

Anta Lazareva – 2007. – līdz šim laikam

Nodaļas darbinieki 2001. – 2011.

Olīta Arkle

Zaiga Baltruna

Līga Cīrule

Inga Elksne

Rita Granāte

Rinalda Grīna

Valija Ikonena

Dagmāra Jaudzema

Armands Jurāns

Inga Kokoreviča

Anta Lazareva

Maija Marksa

Baiba Mūrniece-Buļeva

Aija Ozola

Inta Ozoliņa

Kaspars Poikāns

Gunda Rudene

Aira Semjonova

Ilze Silava

Maija Silava

Anita Sniedze

Sabīne Steķe

Jana Vagele

Gunta Vīksna

Ivo Zemturis

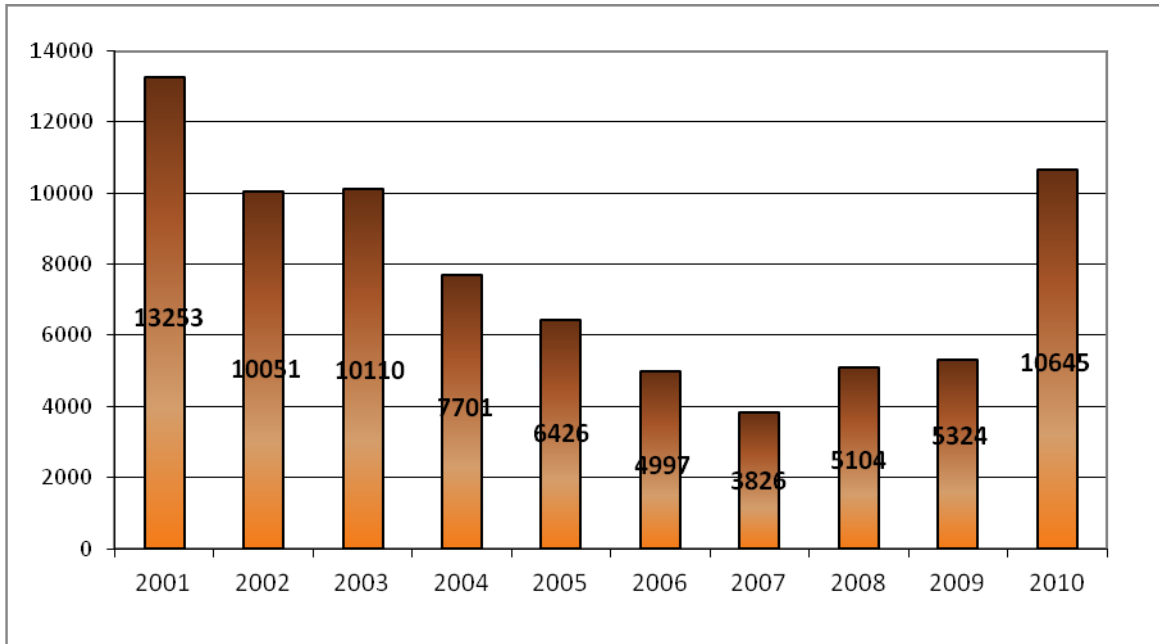
Valsts valodas prasmes pārbaudes komisijas locekļi 2001.– 2011.

Dace Aizpuriete Gunita Aizstrauta Helēna Akatova Valentīna Andersone Dace Ansviesule Olita Arkle Irēna Auziņa Dina Beikmane Inta Bērziņa Ilona Bohāne Liene Cellere Ilze Cīrule Maira Dandzberga Antonija Daukste Veronika Dzalbe Uldis Gāle Ināra Greivule Tamāra Jansone Inese Kārkliņa Ginta Kolķēna	Dace Konopečka Lāsma Konošonoka Ilze Kopmane Signe Kotova Gunta Krompāne Līga Krustkalna Gunta Kurmīte Silvija Kuzņecova Lilita Laukiniece Ojārs Lāms Aija Leinharde Dace Lielause Baiba Liepa-Monksa Mārīte Lindermane Ināra Losāne Inese Lutoka Guna Matule Iveta Marševska Dace Meistare Marija Mičāne	Zanda Misiņa Aija Namavīra Iveta Pāvula Agnese Pētersone Rita Petrova Ērika Pičukāne Andra Poota Alla Pūķe Māris Ruks Lilija Sauka Irita Saukāne Aira Semjonova Lita Silova Irita Skirmante Antra Sirmā Anita Sniedze Mudīte Strazdiņa Ināra Šindarjova Dorisa Šnē Kaspars Špūle	Ilma Trukšāne Līga Ulberte Silvija Vaidere Ingrīda Vanaga Iveta Vasitova Anita vecele Inta Vilsone Ilona Vindava Astra Visocka Jānis Zālītis Ināra Zdanovska Iluta Zemniece Ausma Zoldnere
--	--	---	--

**Valsts valodas prasmes pārbaudes komisijas sekretāri
2001.– 2011.**

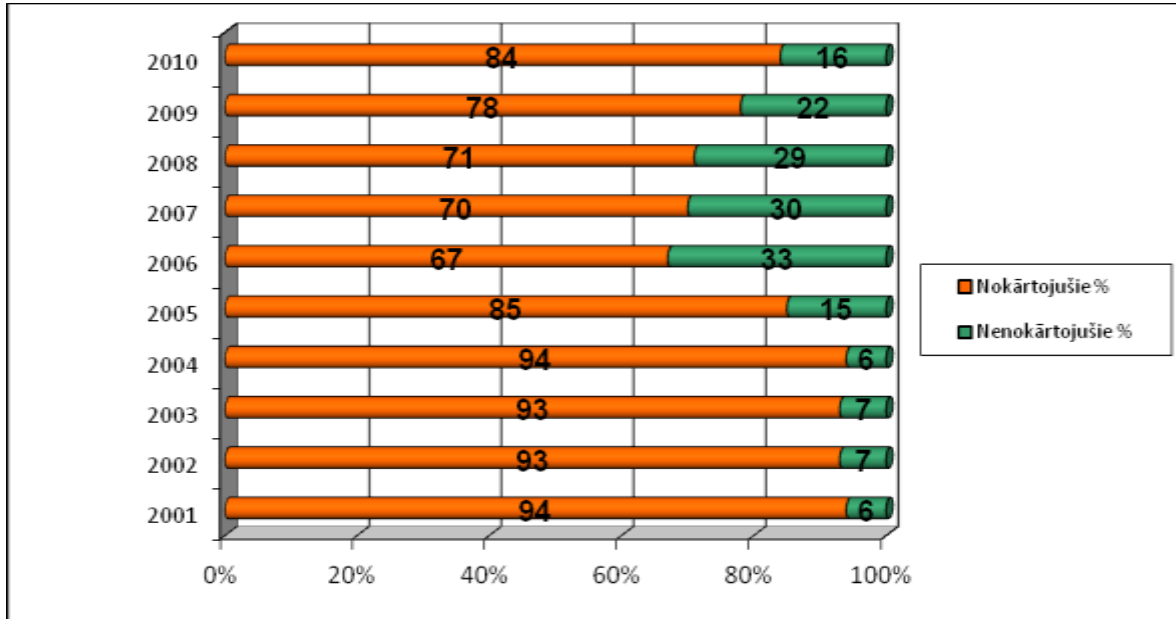
Nadežda Deņisova
Inta Genese
Ināra Krūtkrāmele
Alvīne Putekle
Staņislava Prūse
Sniedze Skrundeniece
Guntars Skudra

VVPP kārtotāju pretendentu skaits

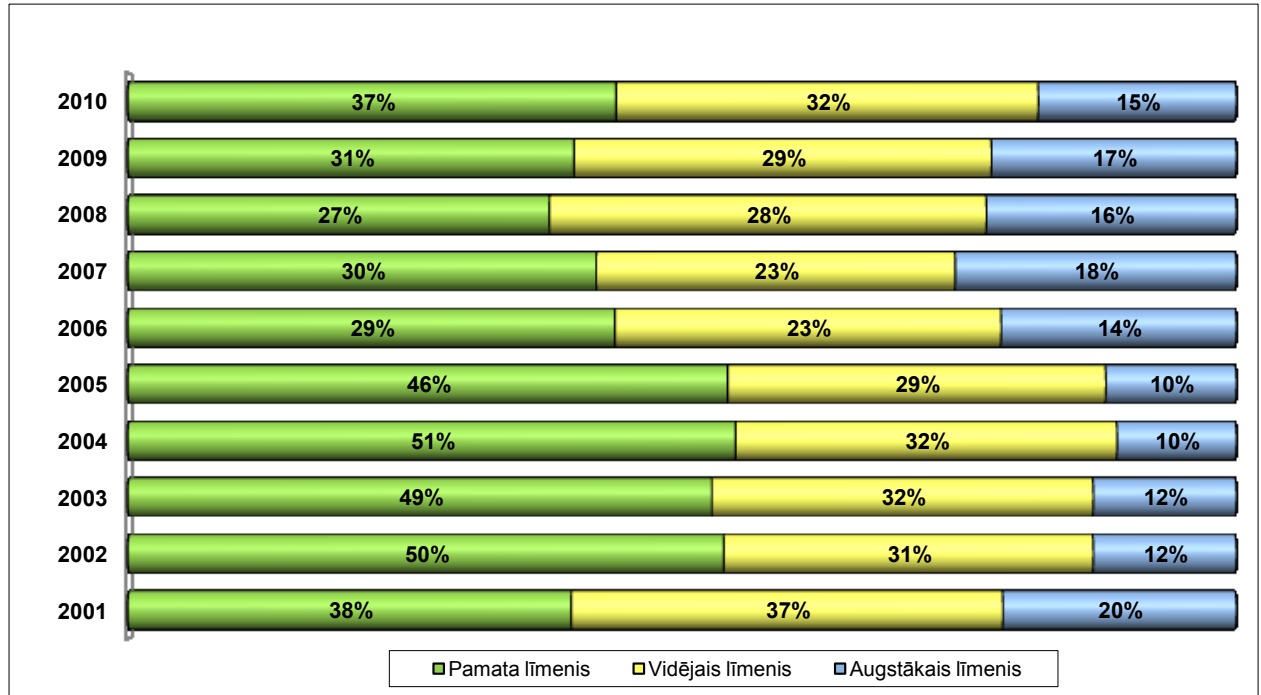

KOPĀ - 77437

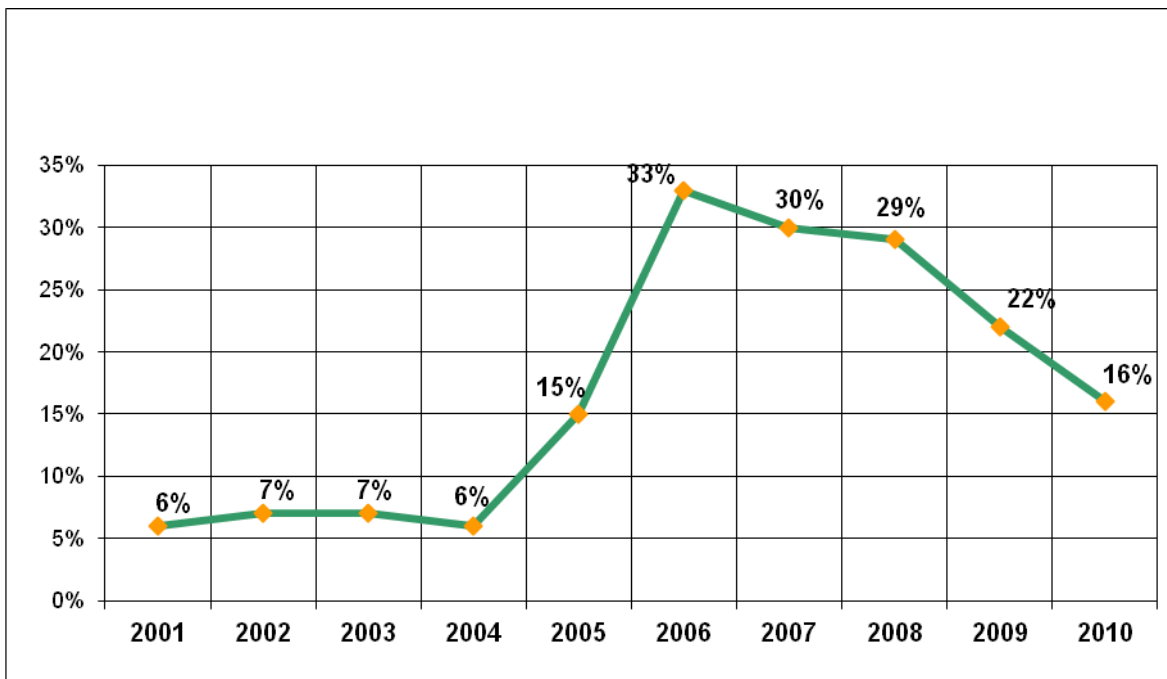
VVPP pretendentu rezultāti

VVPP nokārtojušo pretendentu sadalījums pa līmeņiem

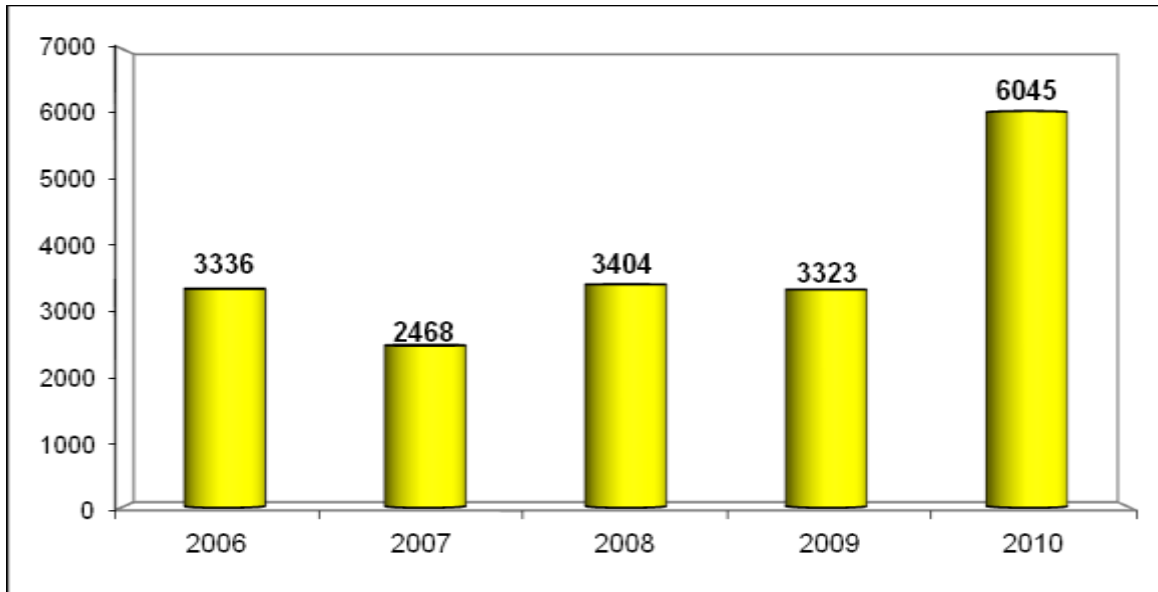

VVPP nenokārtojušo pretendentu īpatsvars

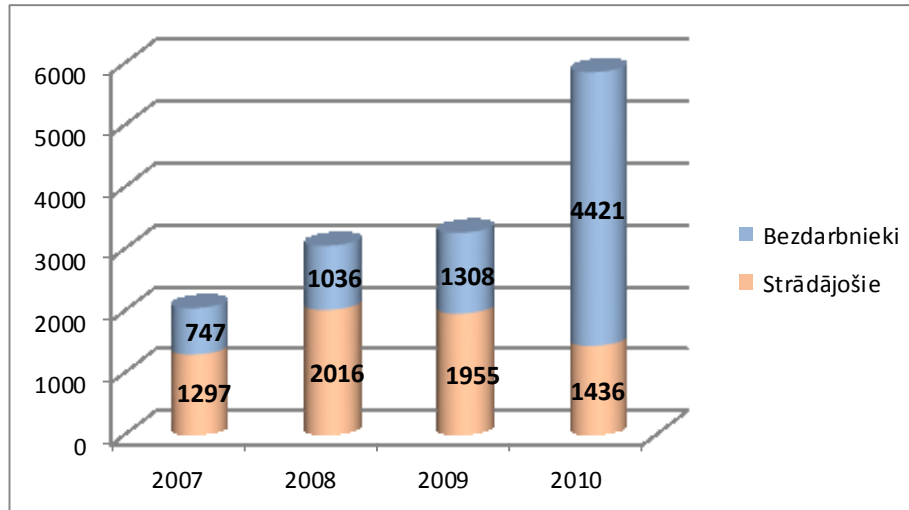

VVPP rezultāti Rīgā

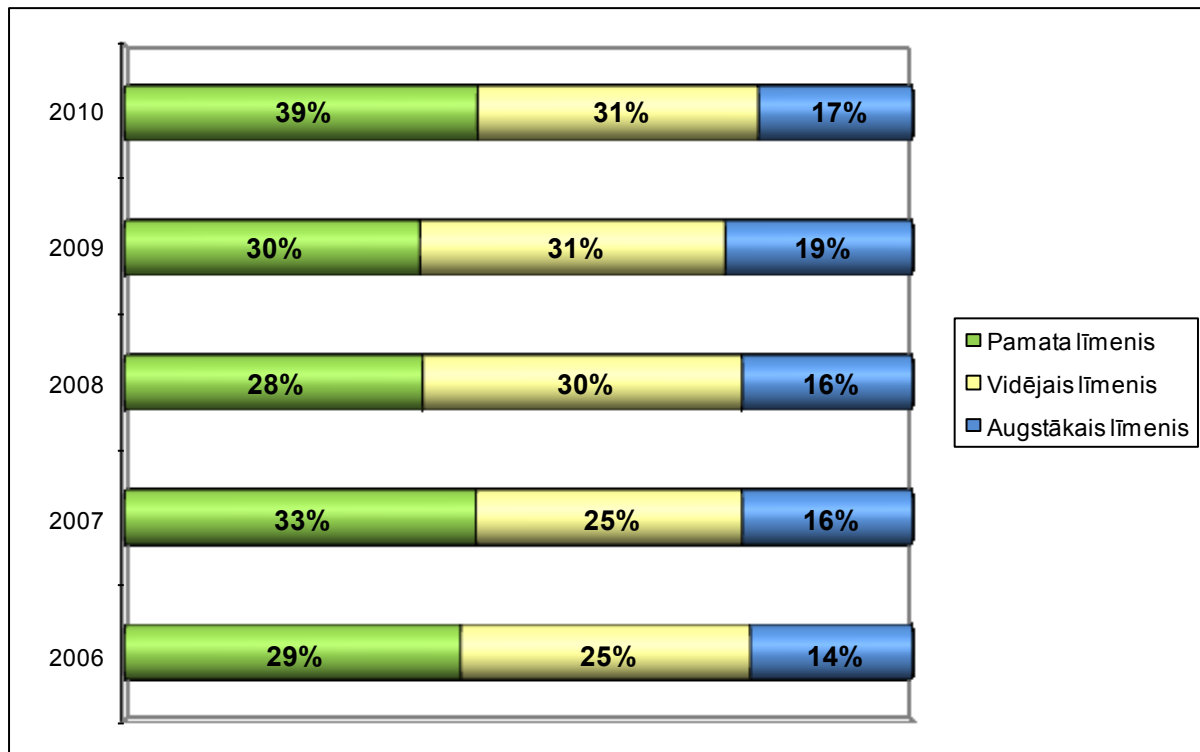
Kopējais pārbaudi kārtujošo pretendentu skaits Rīgā

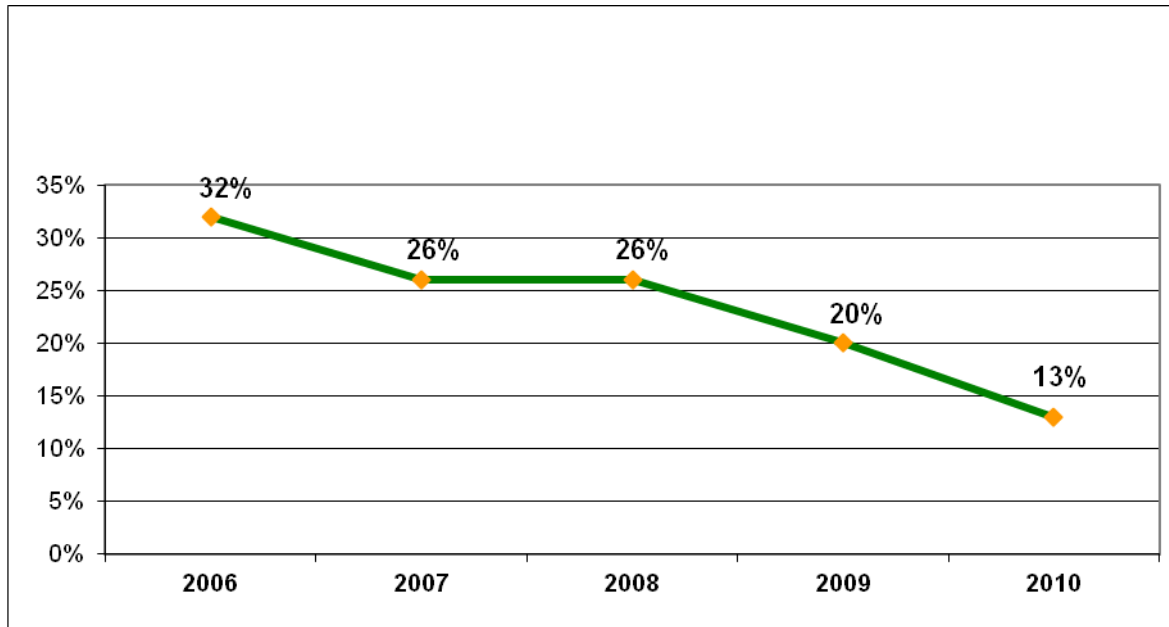
Pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības Rīgā

VVPP nokārtojušo pretendentu sadalījums pa līmeņiem Rīgā

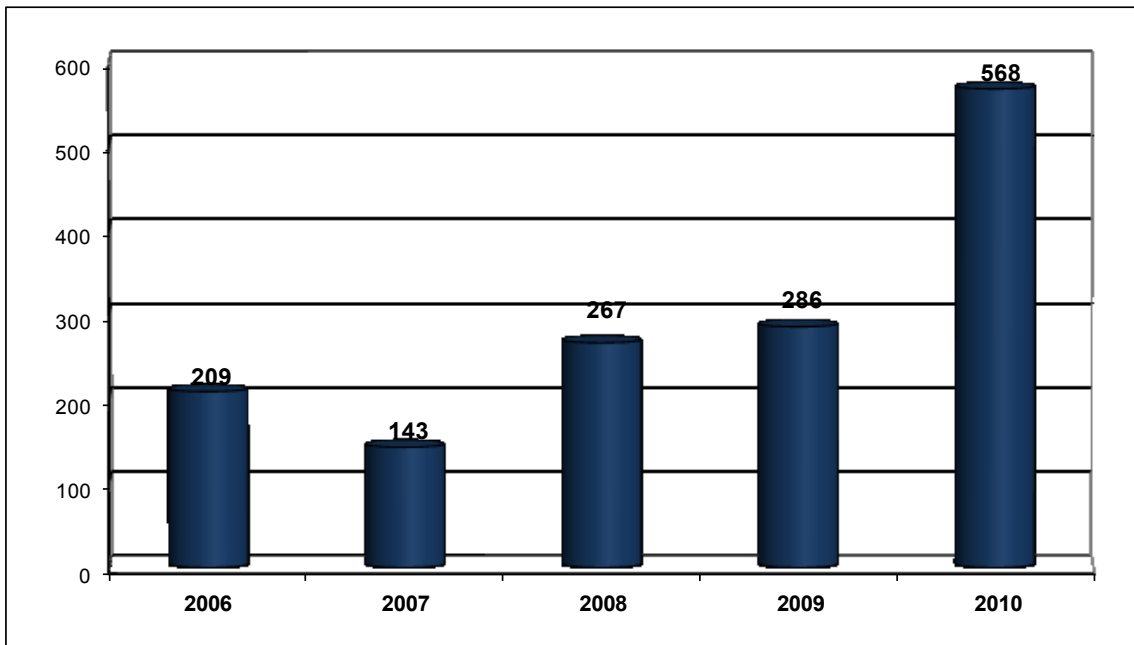

VVPP nenokārtojušo pretendentu īpatsvars Rīgā

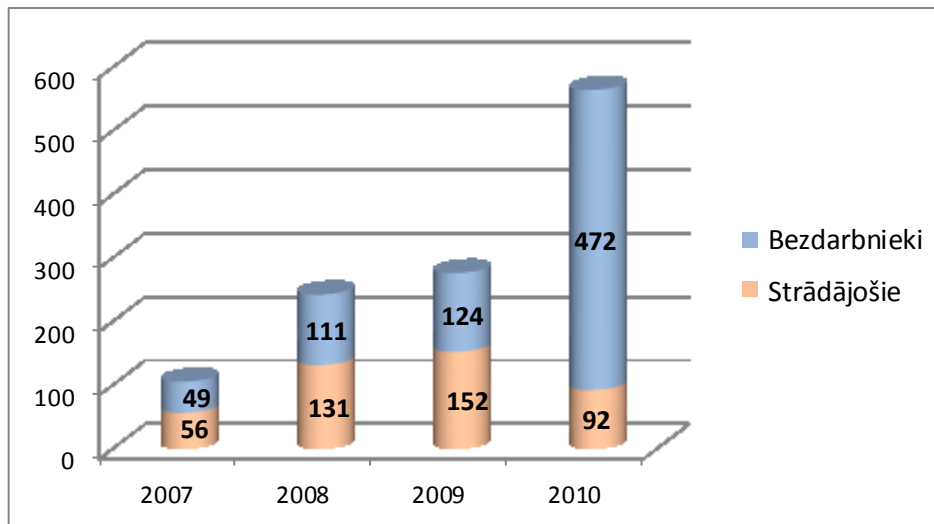

VVPP rezultāti Liepājā

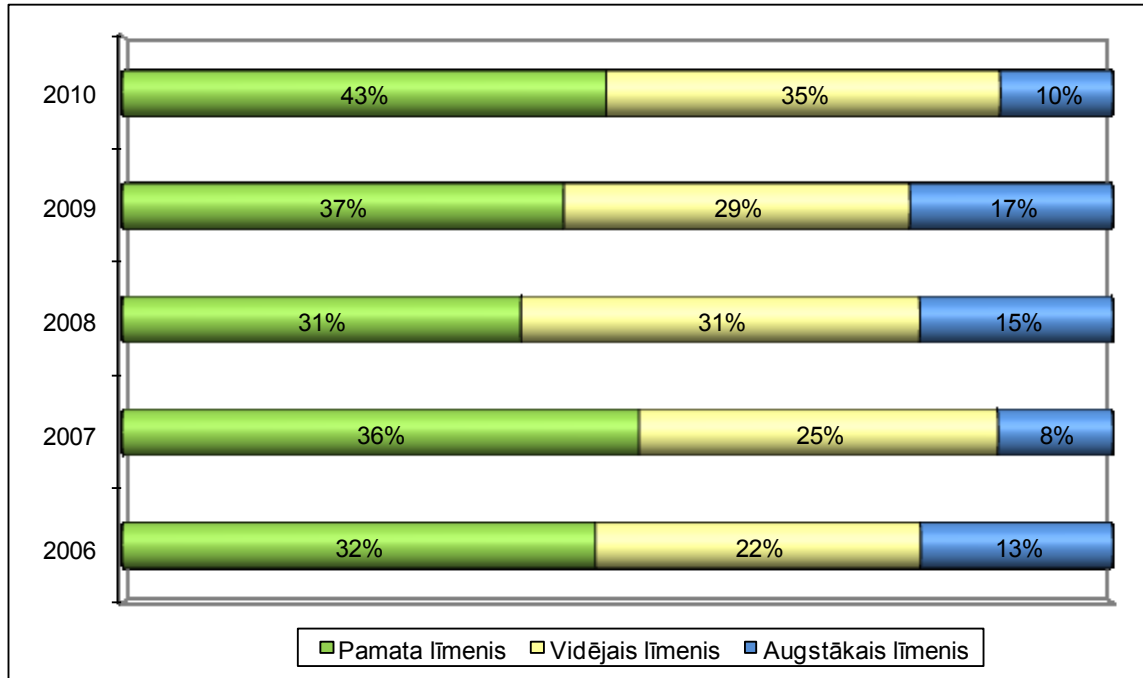
VVPP kārtojušo pretendentu skaits Liepājā

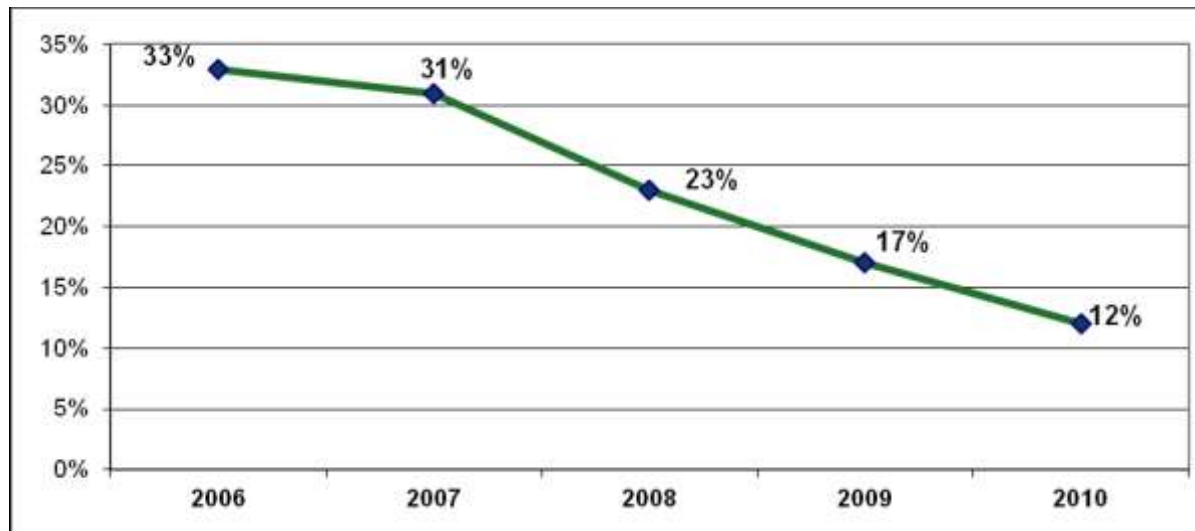
Pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības Liepājā

VVPP nokārtojušo pretendentu sadalījums pa līmeņiem Liepājā

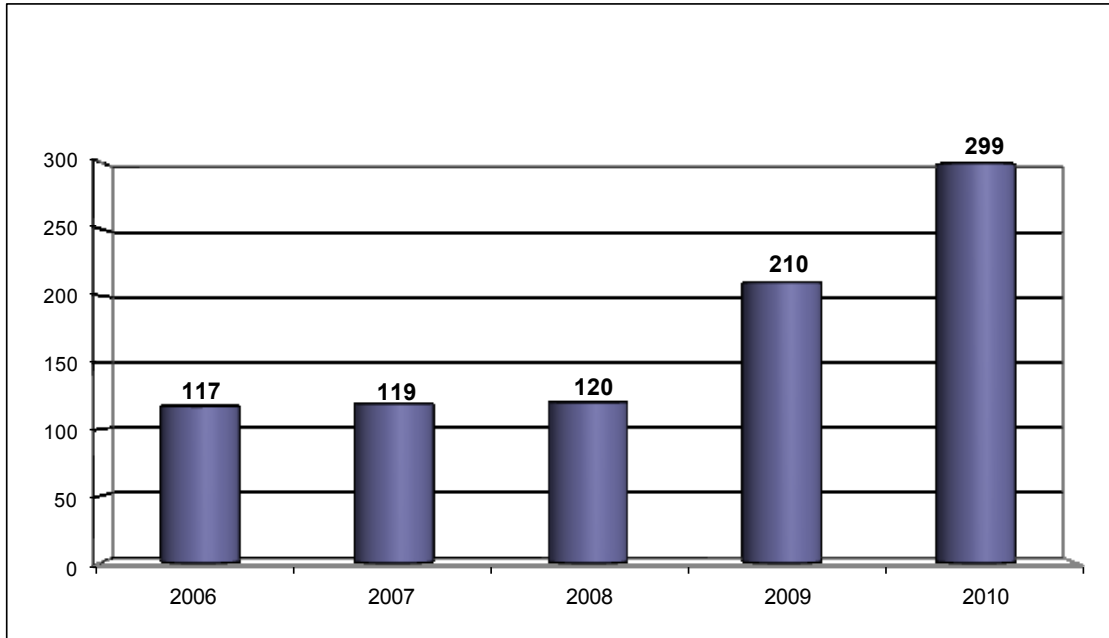

VVPP nenokārtojušo pretendentu īpatsvars Liepājā

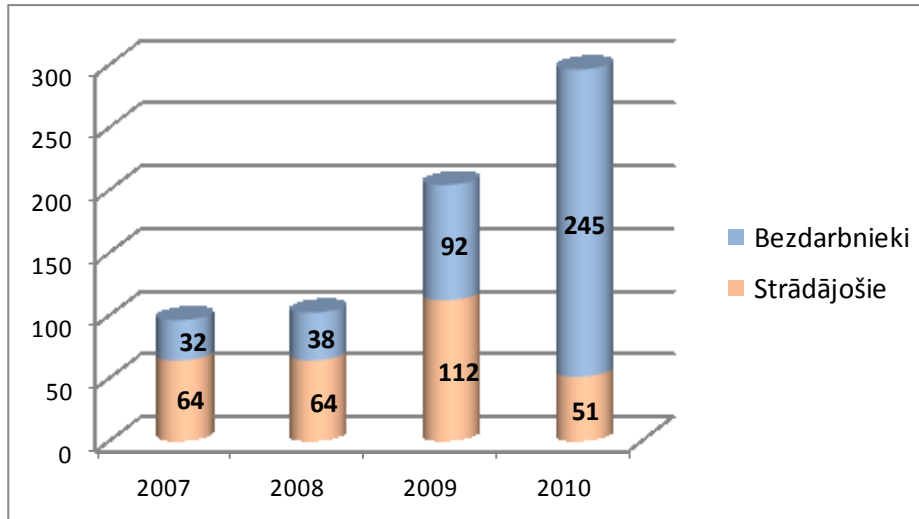

VVPP rezultāti Ventspilī

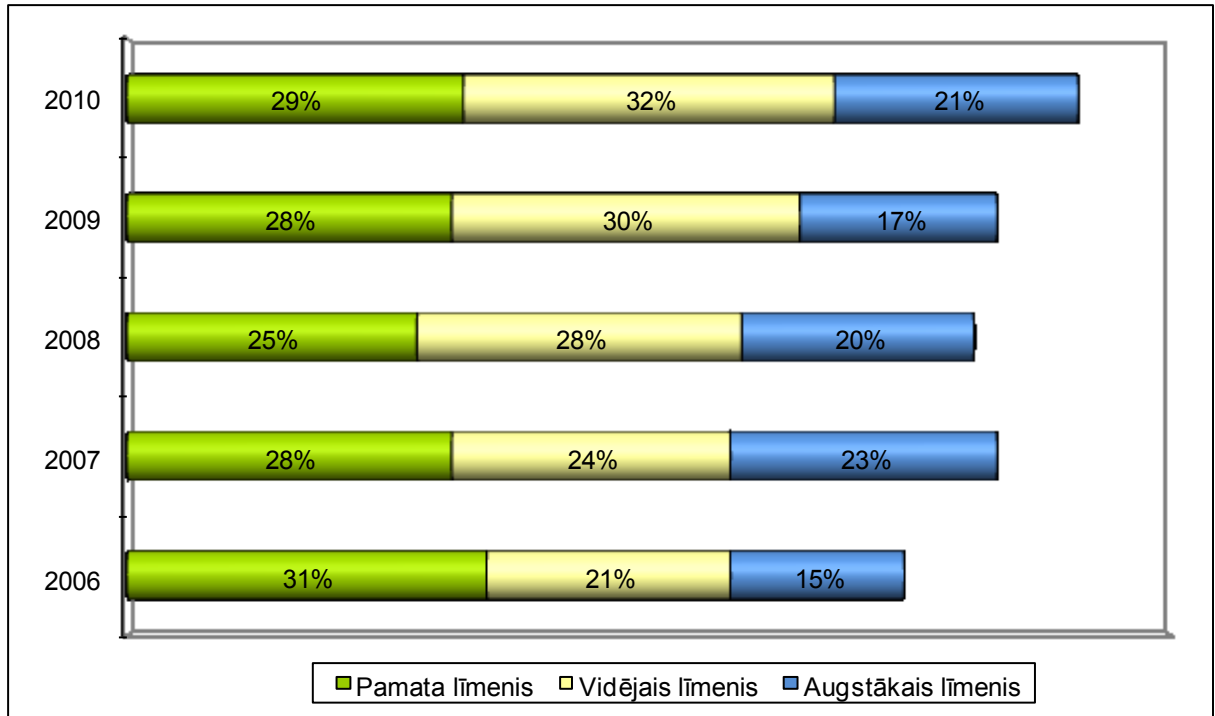
VVPP kārtotāju pretendentu skaits Ventspilī

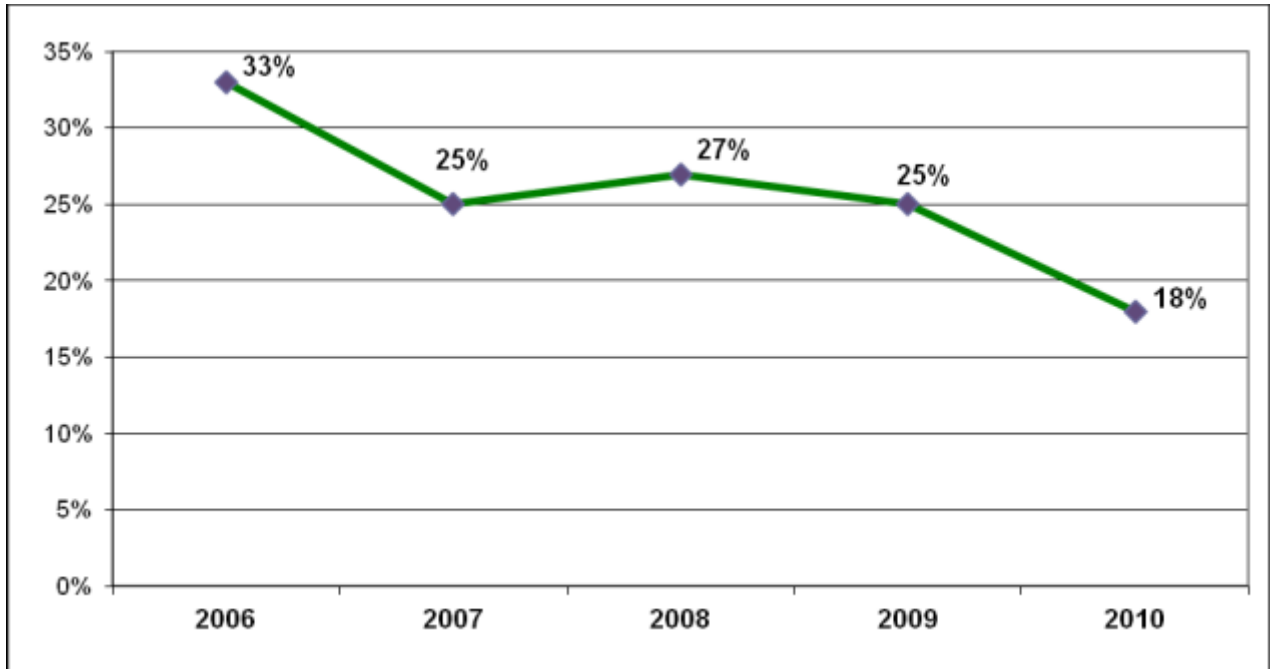
Pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības Ventspilī

VVPP nokārtojušo pretendentu sadalījums pa līmeņiem Ventspilī

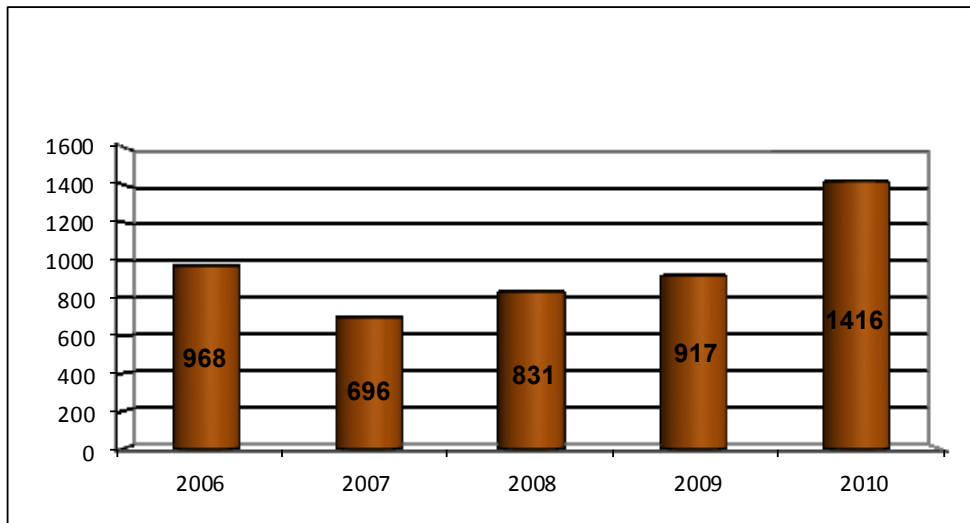

VVPP nenokārtojušo pretendentu īpatsvars Ventspilī

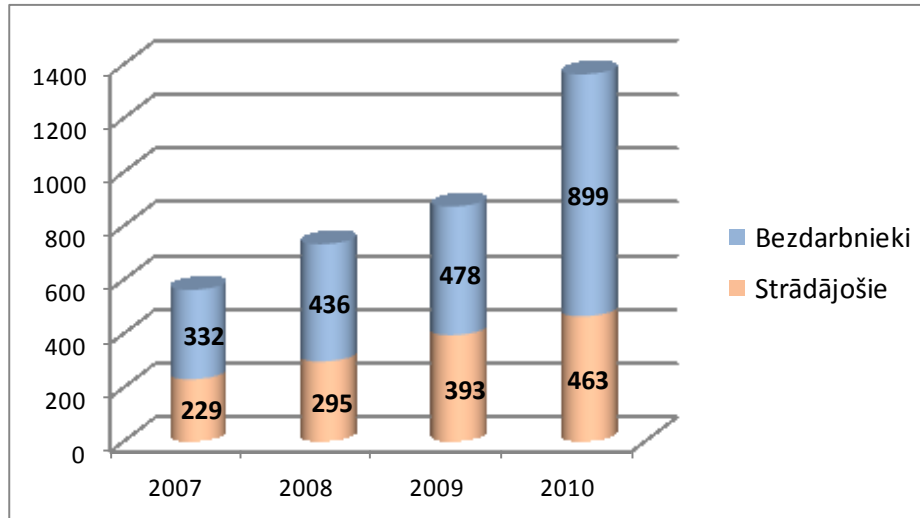

VVPP rezultāti Daugavpilī

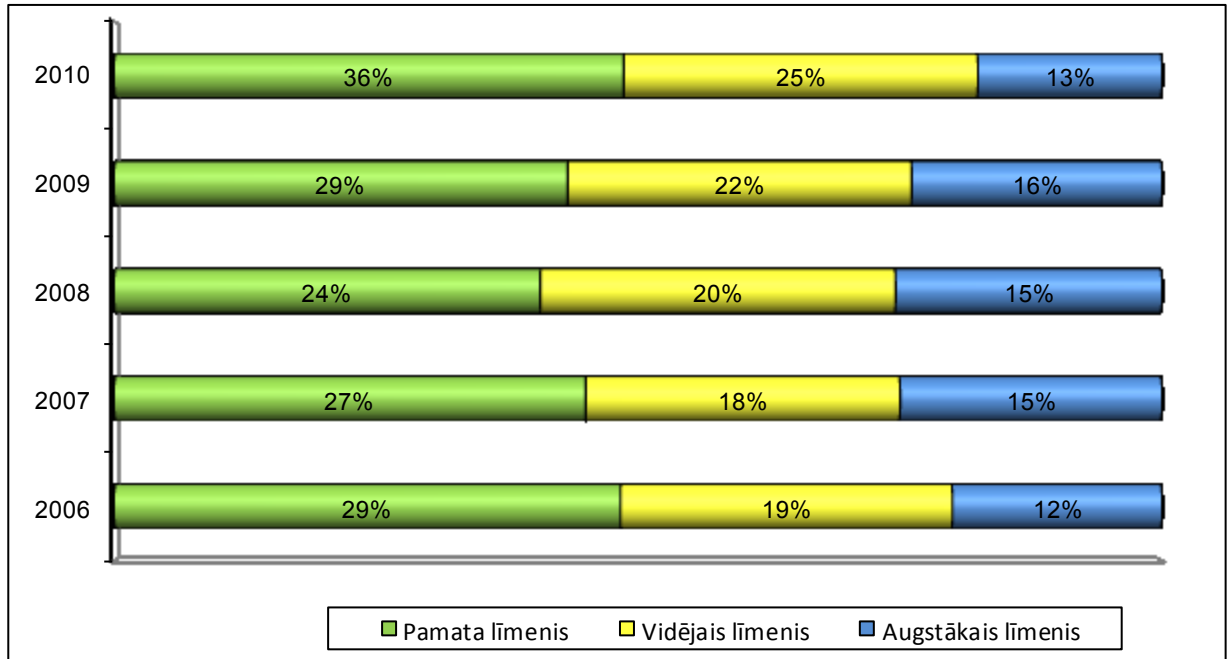
VVPP kārtotāju pretendentu skaits Daugavpilī

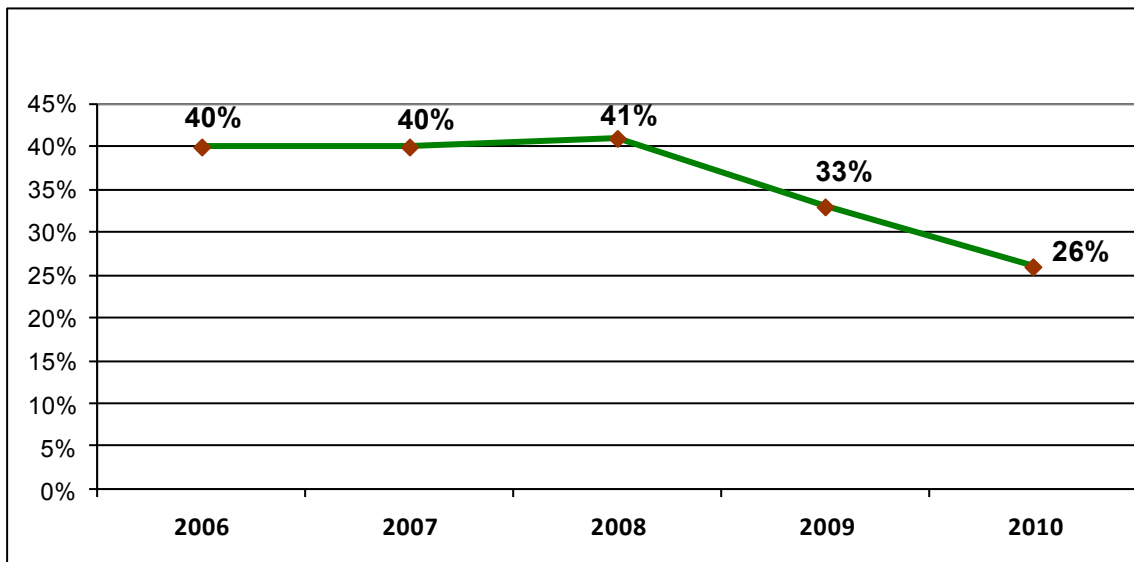
Pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības Daugavpilī

VVPP nokārtojušo pretendentu sadalījums pa līmeņiem Daugavpilī

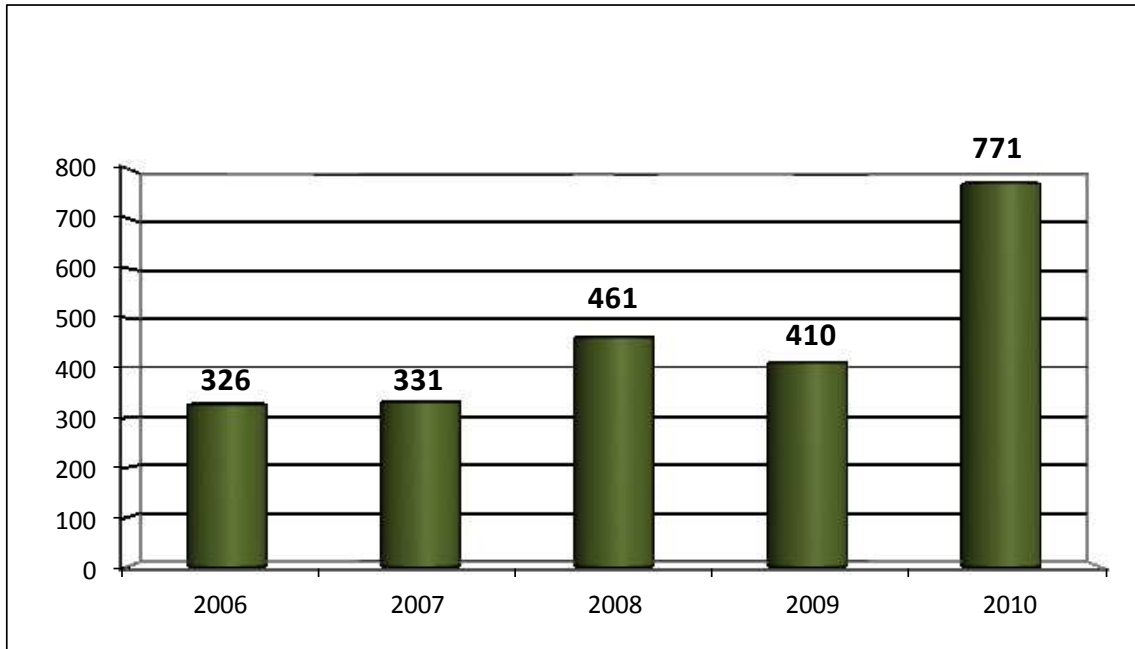

VVPP nenokārtojušo pretendentu īpatsvars Daugavpilī

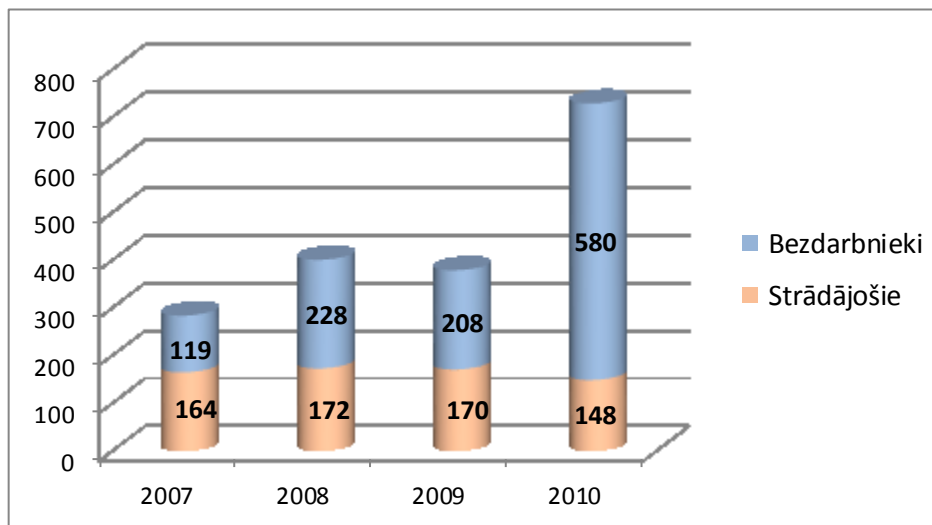

VVPP rezultāti Rēzeknē

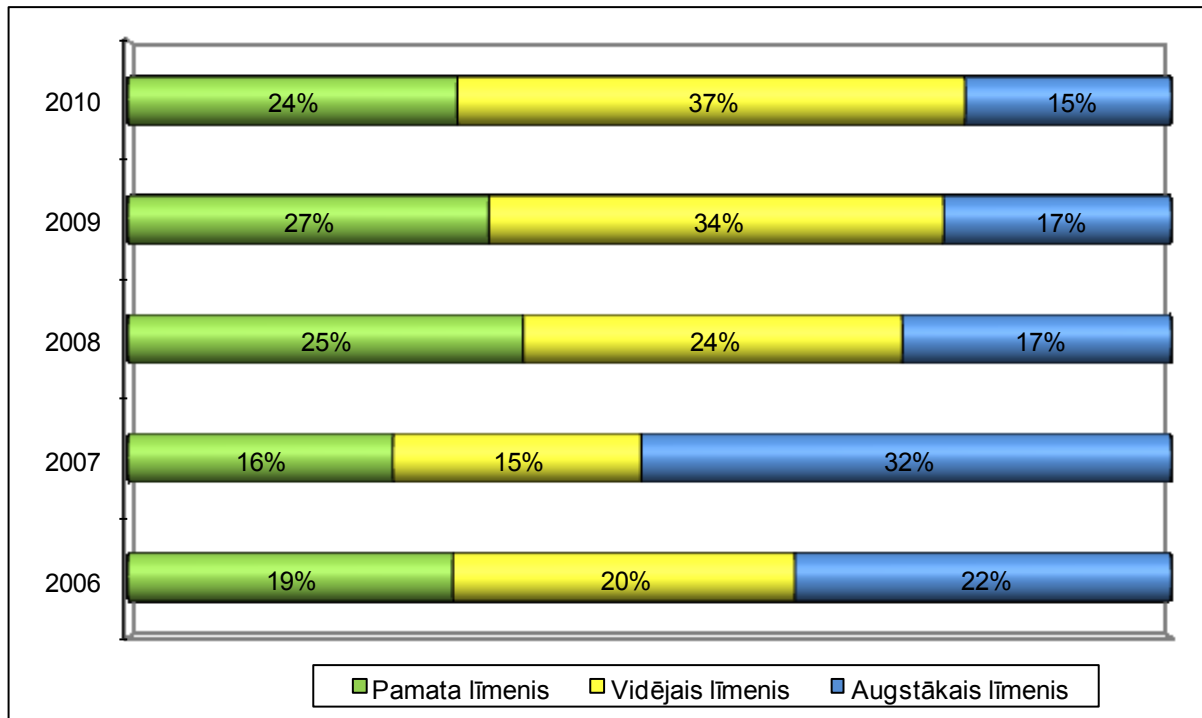
VVPP kārtotāju pretendentu skaits Rēzeknē

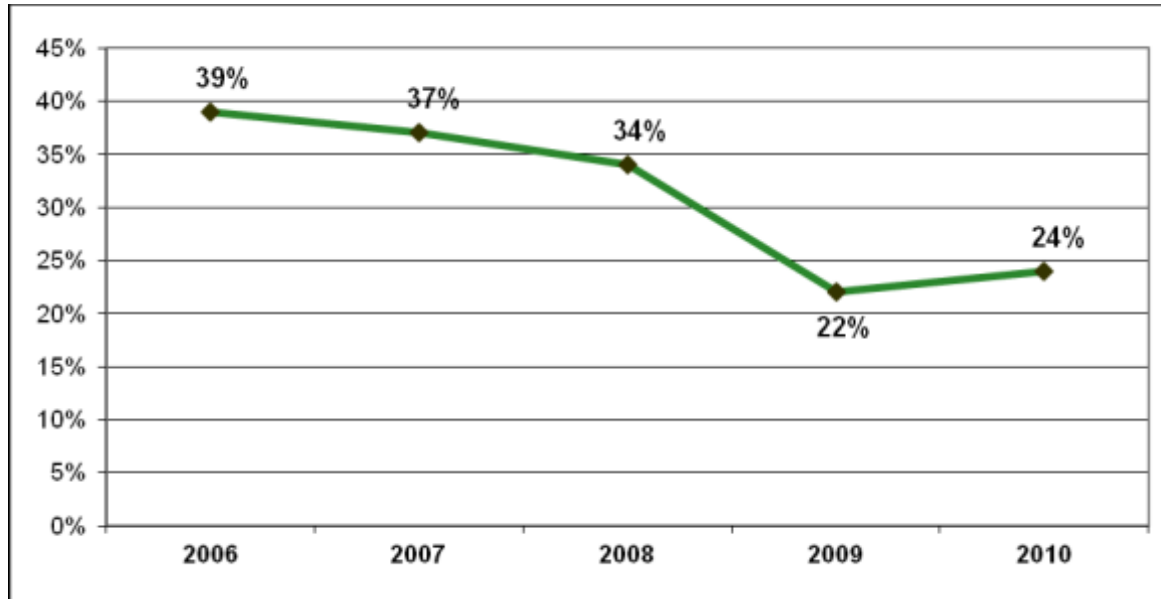
Pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības Rēzeknē

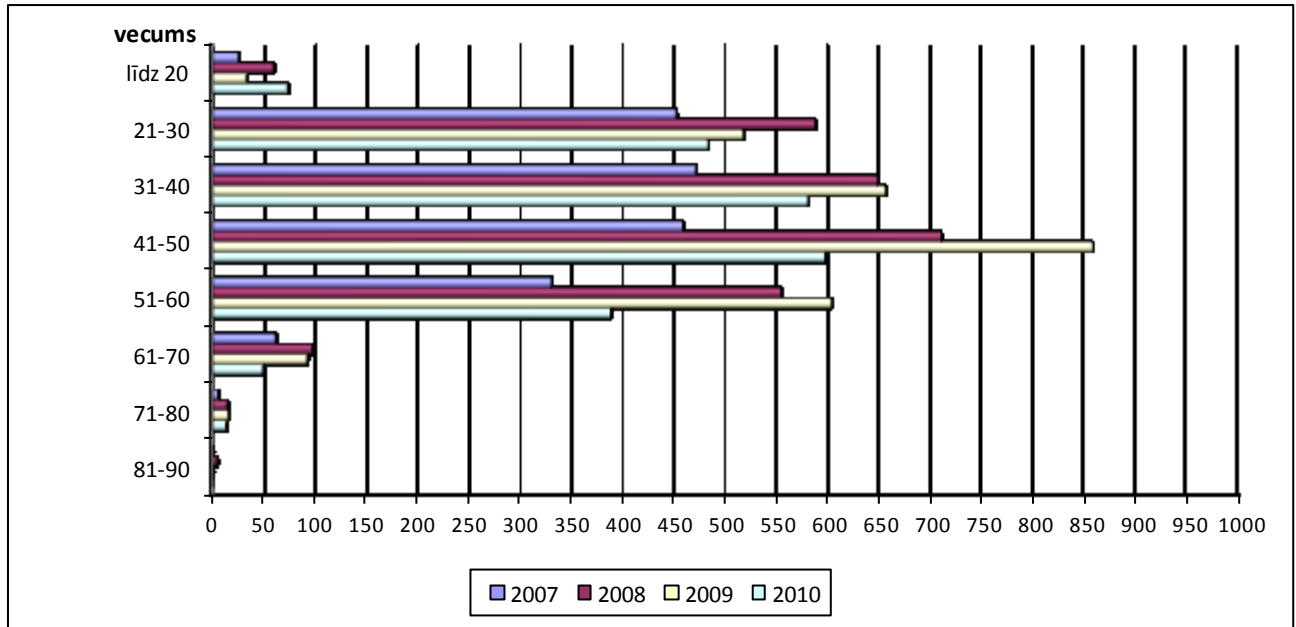
VVPP nokārtojušo pretendentu sadalījums pa līmeņiem Rēzeknē

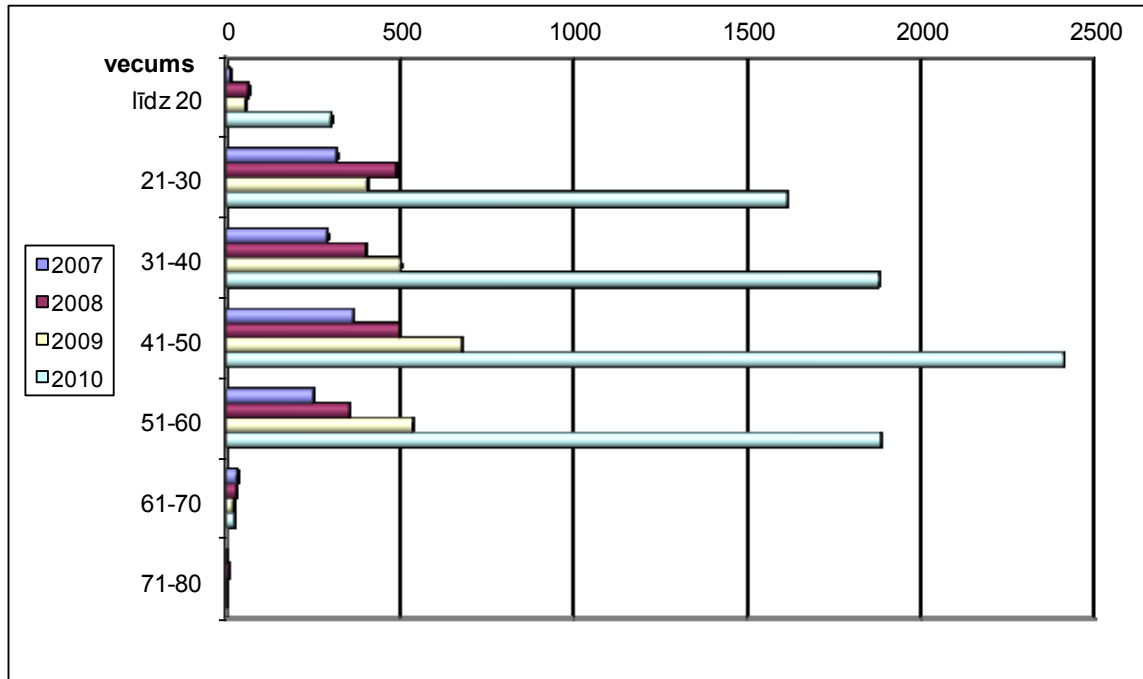
VVPP nenokārtojušo pretendentu īpatsvars Rēzeknē

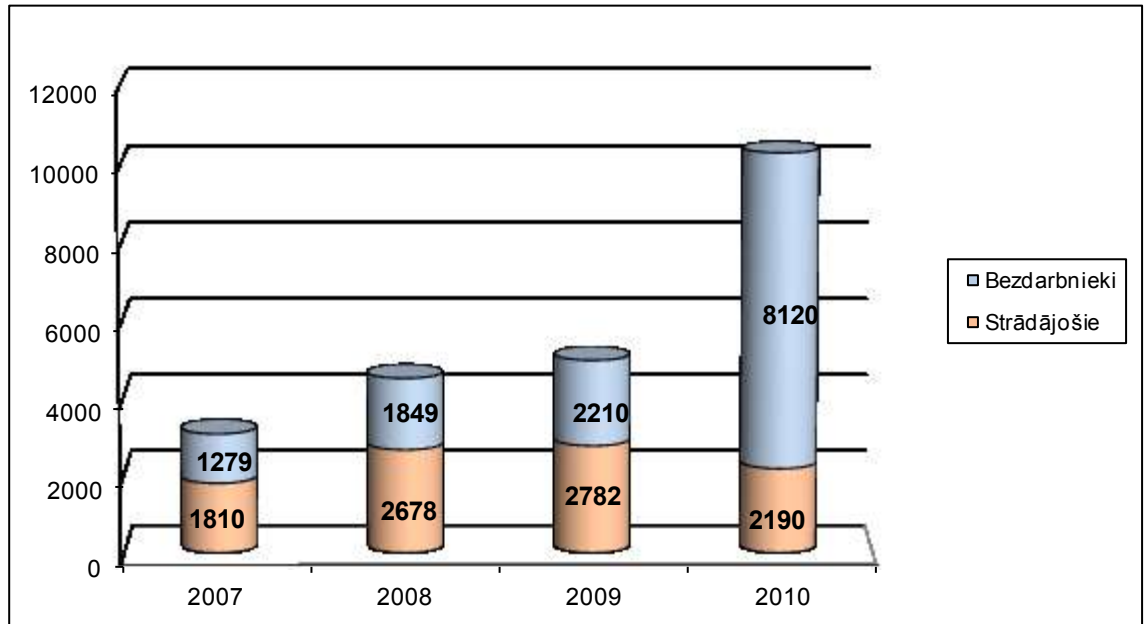
VVPP pretendentu sadalījums pēc vecuma posmiem Strādājošie

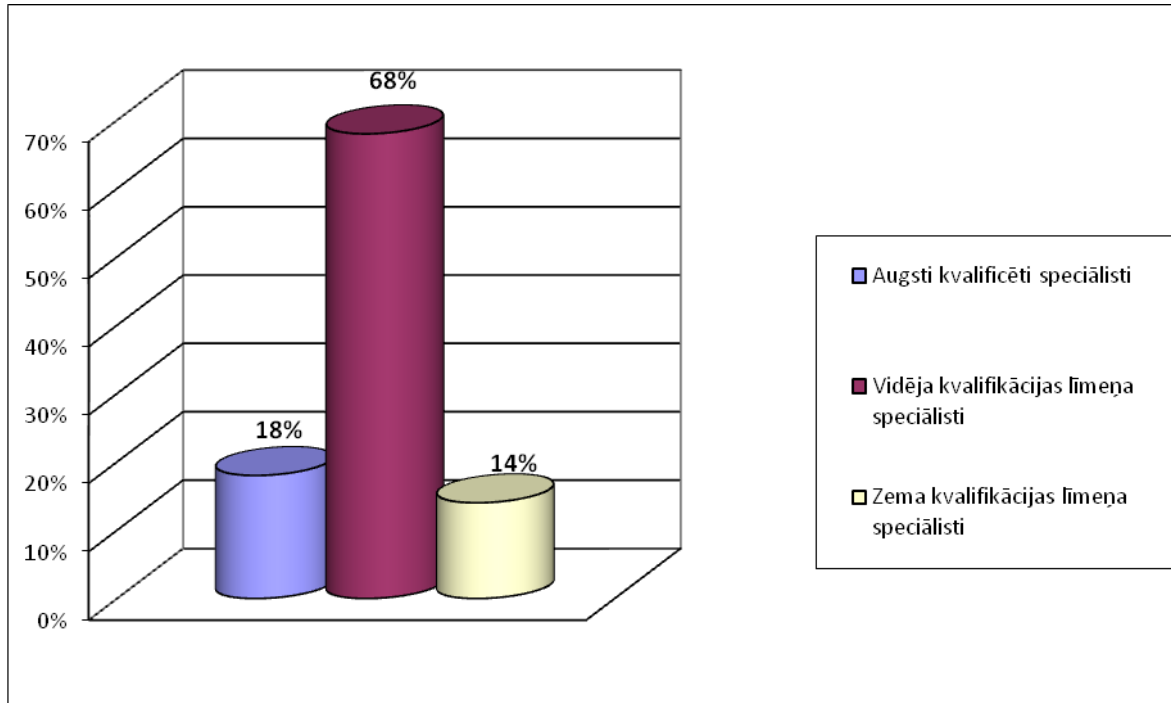
VVPP pretendentu sadalījums pēc vecuma posmiem Bezdarbnieki

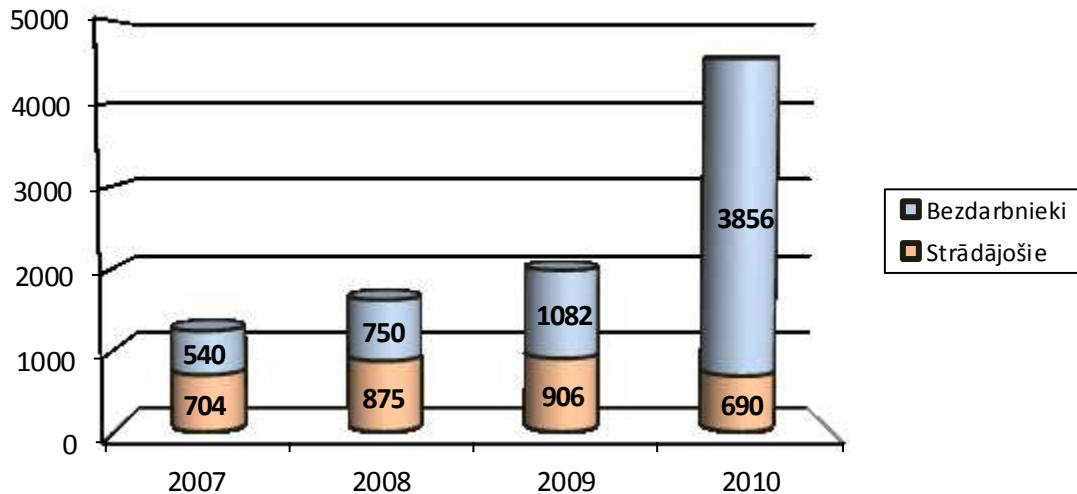
VVPP pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības

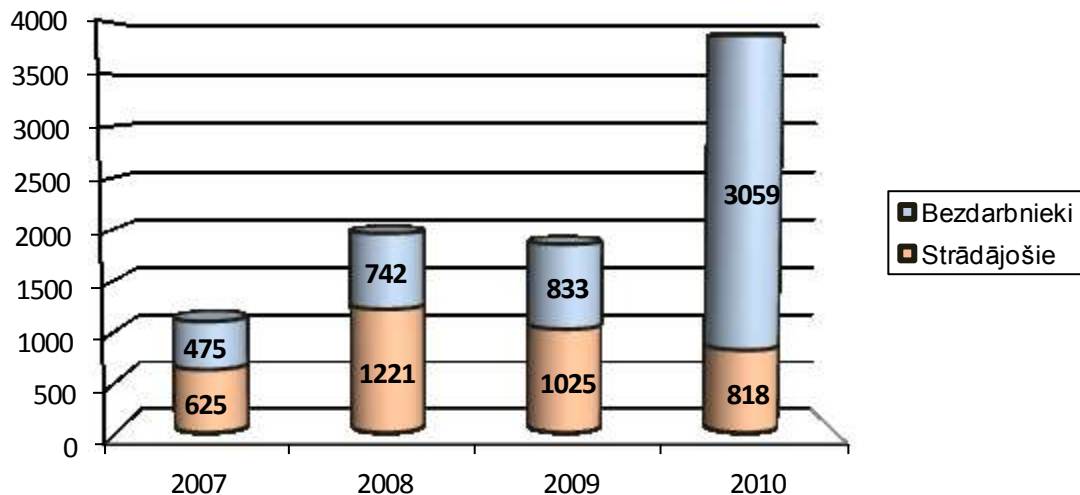
VVPP pretendentu sadalījums pēc kvalifikācijas līmeņa

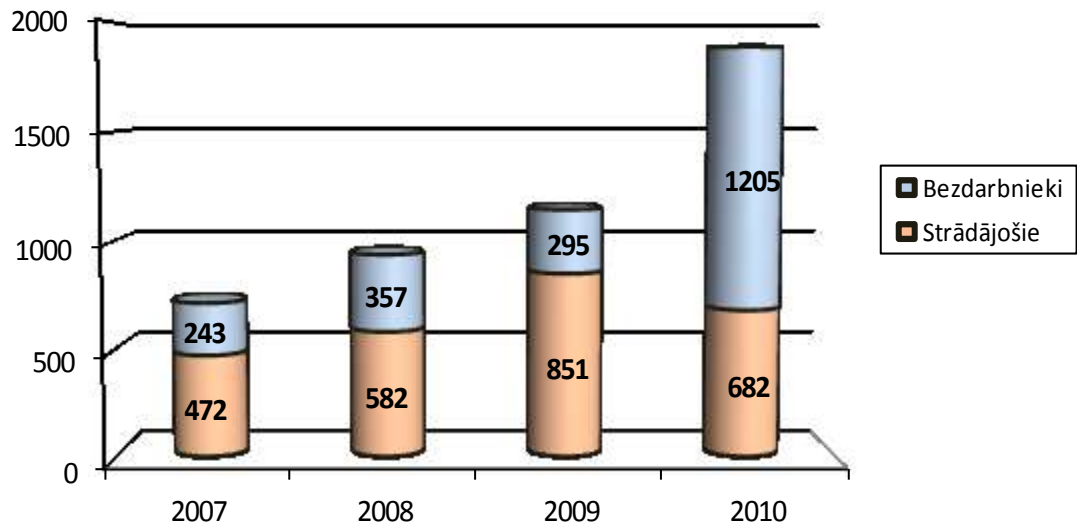
VVPP pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības un valodas prasmes līmeņa Pamata līmenis

VVPP pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības un valodas prasmes līmeņa
Vidējais līmenis

VVPP pretendentu sadalījums pēc nodarbinātības un valodas prasmes līmeņa
Augstākais līmenis

Populārākās pretendentu profesijas

1	pārdevējs	pārdevējs	pārdevējs	pārdevējs
2	šuvējs	trolejbusa vadītājs	autovadītājs	autovadītājs
3	grāmatvedis	autovadītājs	farmaceits	šuvējs
4	apkopējs	šuvējs	operators	pavārs
5	autovadītājs	apkopējs	apsargs	celtnieks
6	pavārs	pavārs	pavārs	grāmatvedis
7	operators	apsargs	apkopējs	apsargs
8	strādnieks	autobusa vadītājs	šuvējs	inženieris
9	menedžeris	strādnieks	strādnieks	apkopējs
10	celtnieks	celtnieks	celtnieks	operators
	2007	2008	2009	2010

Populārākās valodas prasmes pamata līmeņa pretendentu profesijas

1	šuvējs	apkopējs	apkopējs	autovadītājs
2	apkopējs	pārdevējs	operators	pārdevējs
3	pārdevējs	autovadītājs	pārdevējs	celtnieks
4	strādnieks	šuvējs	sētnieks	šuvējs
5	autovadītājs	strādnieks	atslēdznieks	pavārs
6	celtnieks	celtnieks	strādnieks	apkopējs
7	apsargs	pavārs	pavārs	elektriķis
8	pavārs	sētnieks	šuvējs	strādnieks
9	menedžeris	apsargs	autovadītājs	metinātājs
10	grāmatvedis	atslēdznieks	celtnieks	operators
	2007	2008	2009	2010

Populārākās valodas prasmes vidējā līmeņa pretendentu profesijas

1	pārdevējs	pārdevējs	pārdevējs	pārdevējs
2	šuvējs	trolejbusa vadītājs	autovadītājs	šuvējs
3	grāmatvedis	autovadītājs	autobusa vadītājs	apsargs
4	autovadītājs	autobusa vadītājs	apsargs	autovadītājs
5	kasiere	šuvējs	pavārs	pavārs
6	pavārs	pavārs	šuvējs	celtnieks
7	operators	apsargs	apkopējs	apkopējs
8	apkopējs	kasiere	operators	grāmatvedis
9	menedžeris	apkopējs	kasiere	inženieris
10	administratore	bārmene	friziere	elektriķis
	2007	2008	2009	2010

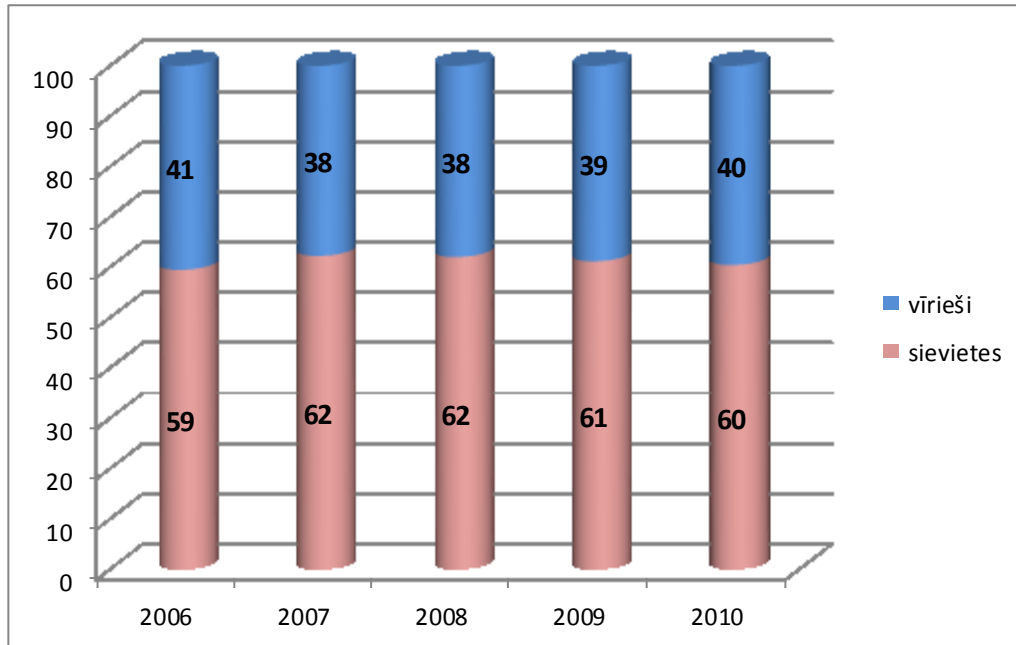
Populārākās valodas prasmes augstākā līmeņa pretendentu profesijas

1	grāmatvedis	pārdevējs	farmaceits	grāmatvedis
2	pārdevējs	grāmatvedis	pārdevējs	pārdevējs
3	farmaceits	farmaceits	veikala vadītājs	policists
4	operators	medicīnas māsa	grāmatvedis	medicīnas māsa
5	medicīnas māsa	ugunsdzēsējs	medicīnas māsa	inženieris
6	jurists	skolotājs	menedžeris	apsargs
7	sekretārs	inženieris	policists	pavārs
8	ekonomists	operators	operators	ekonomists
9	inženieris	dispečers	kārtībnieks	menedžeris
10	skolotājs	apsargs	farmaceita asistents	operators
	2007	2008	2009	2010

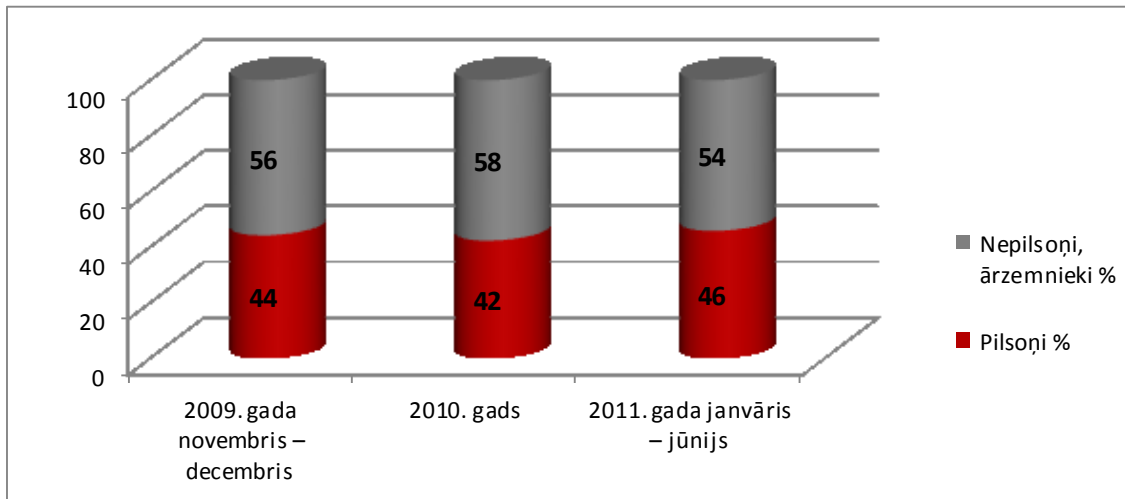
Populārākās bezdarbnieku profesijas

1	pārdevējs	pārdevējs
2	šuvējs	celtnieks
3	autovadītājs	pavārs
4	celtnieks	šuvējs
5	pavārs	autovadītājs
6	grāmatvedis	grāmatvedis
7	atslēdznieks	elektriķis
8	krāsotājs	inženieris
9	apkopējs	apkopējs
10	inženieris	operators
	2009	2010

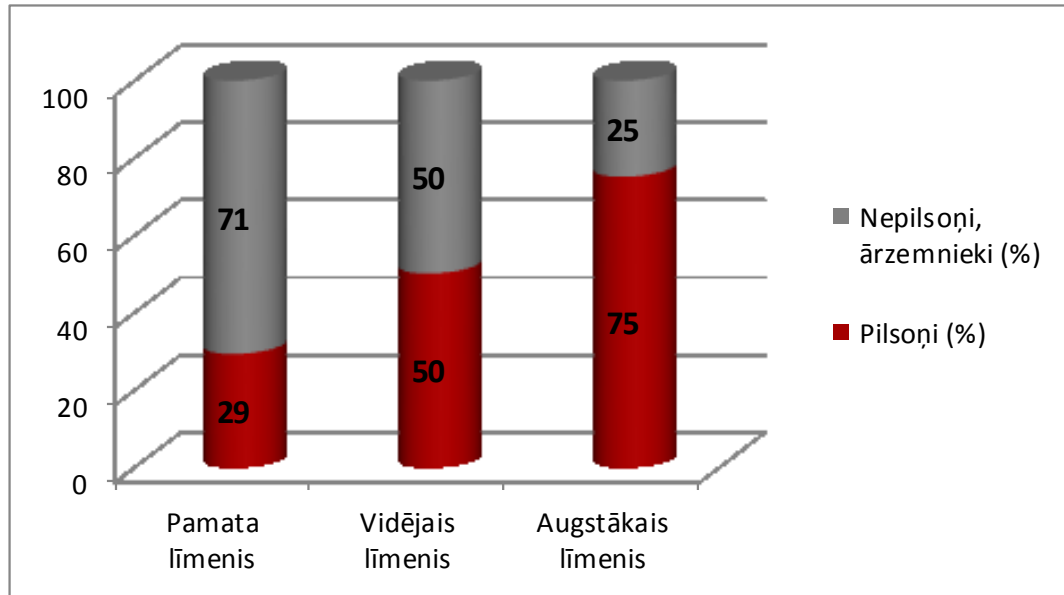
Pretendentu sadalījums pēc dzimuma

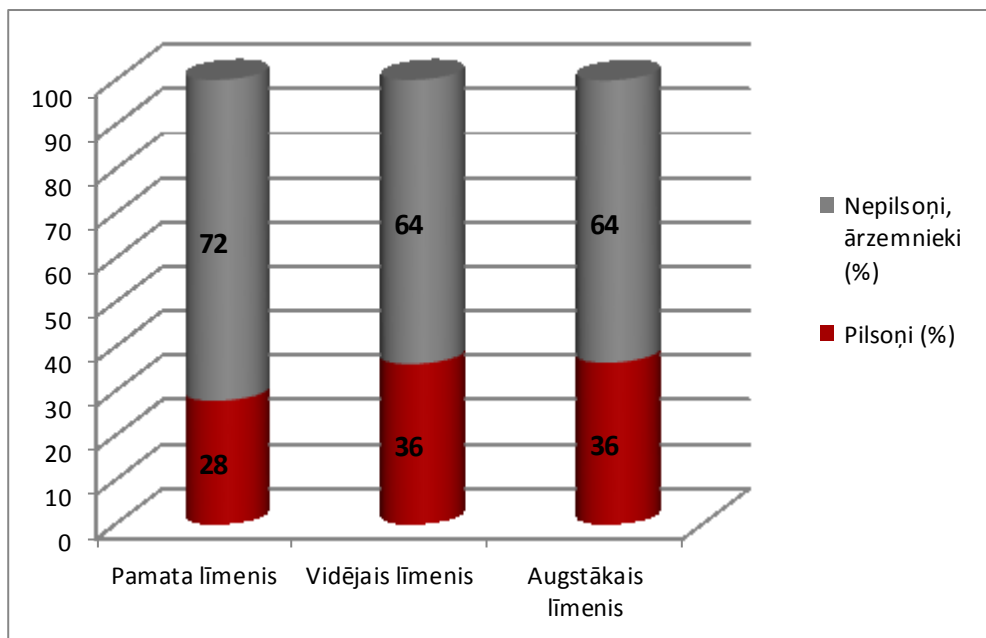
Pretendentu sadalījums pēc valstiskās piederības

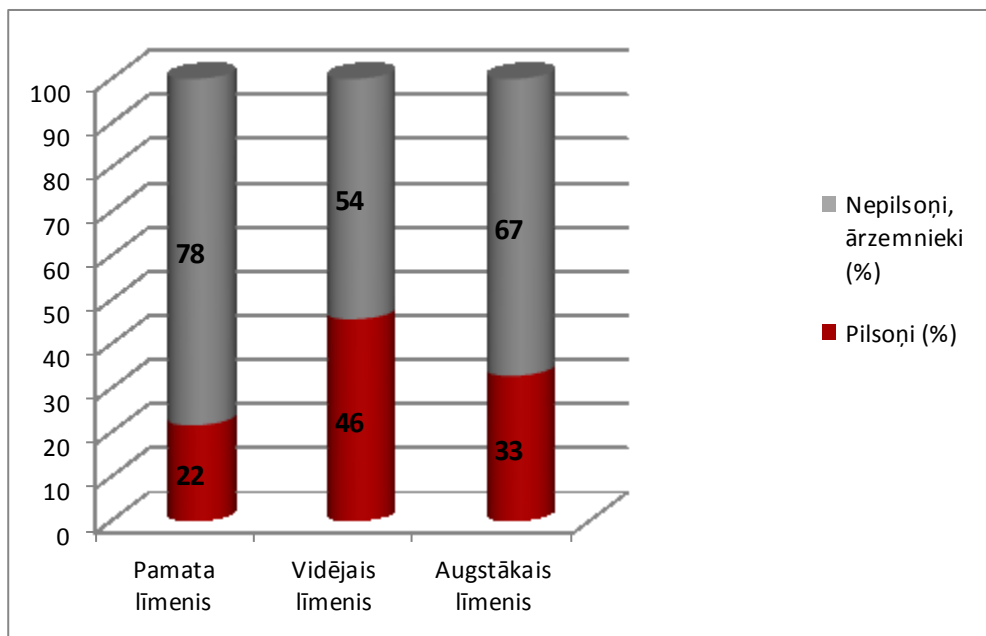
Nepilsoņu un ārzemnieku sadalījums pēc valodas prasmes līmeņiem.
2009. gads

Nepilsoņu un ārzemnieku sadalījums pēc valodas prasmes līmeņiem.
2010. gads

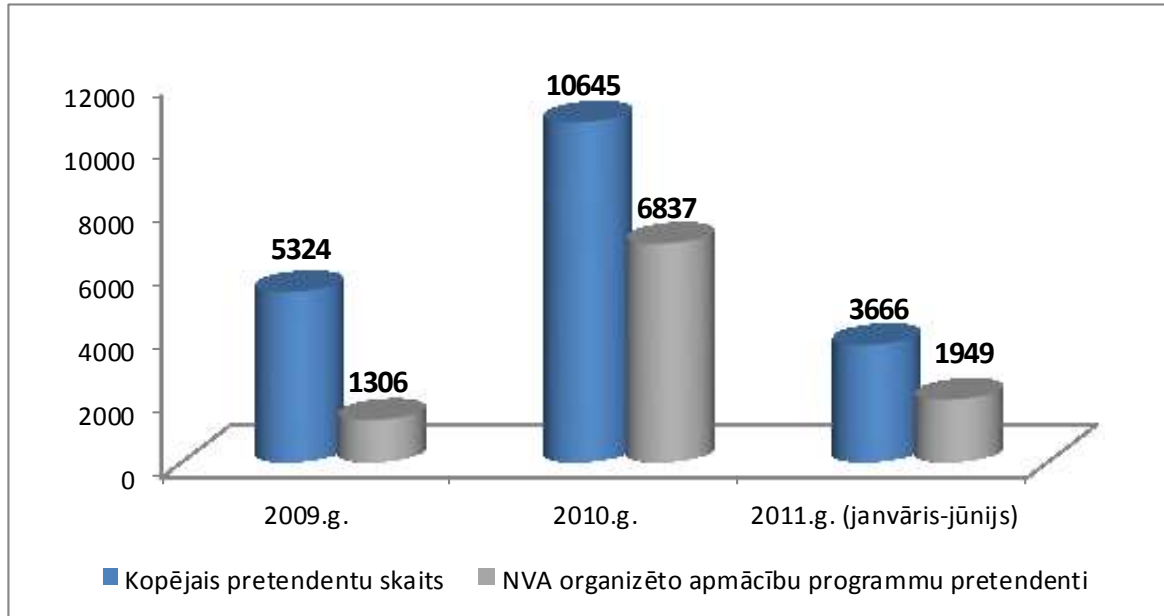

Nepilsoņu un ārzemnieku sadalījums pēc valodas prasmes līmeņiem.
2011. gada janvāris – jūnijs

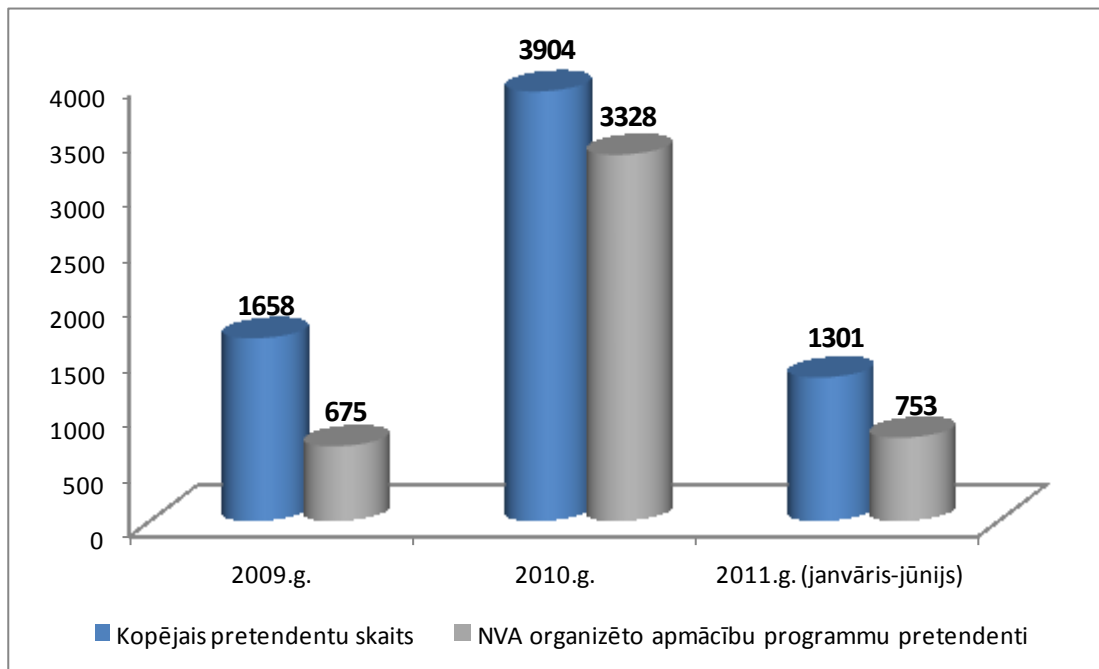

Sadarbība ar Nodarbinātības valsts aģentūru

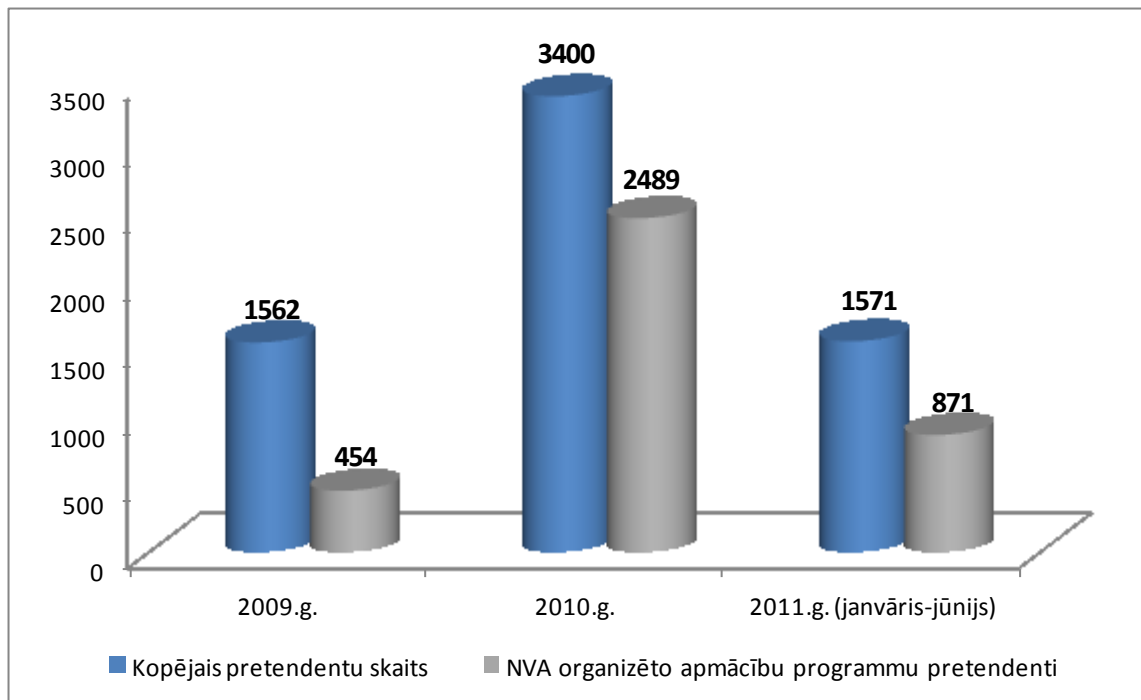
Pretendenti, kas valodu apguvuši valsts finansētajos latviešu valodasursos

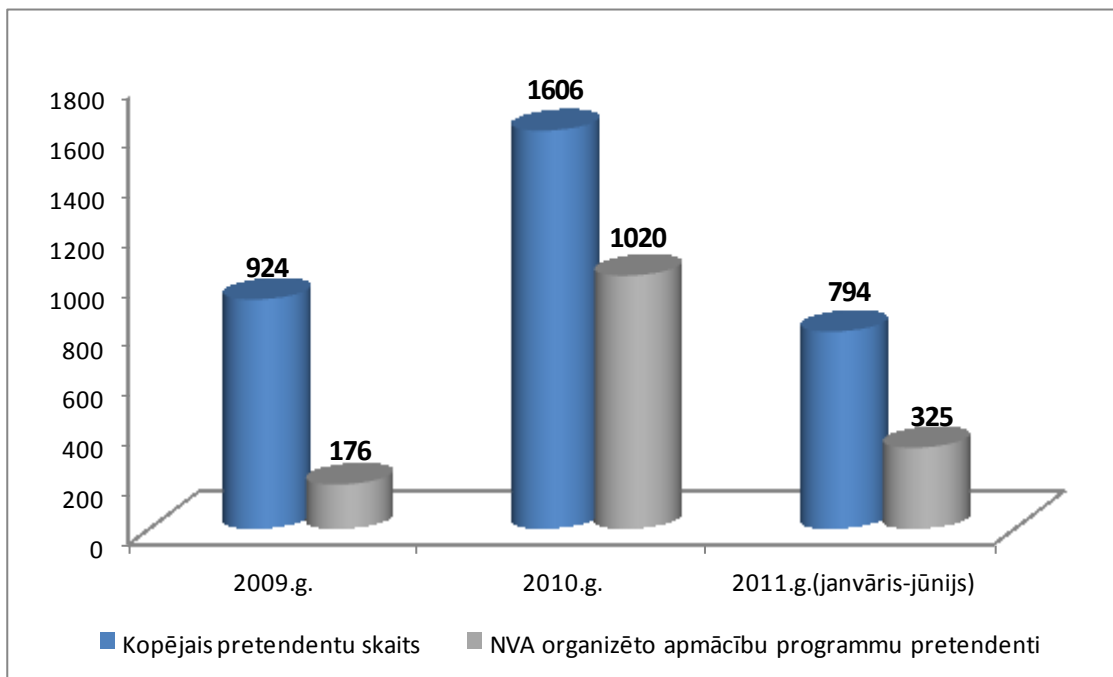
Pretendenti, kas valodu apguvuši valsts finansētajos latviešu valodasursos
VVPP pamata līmenis

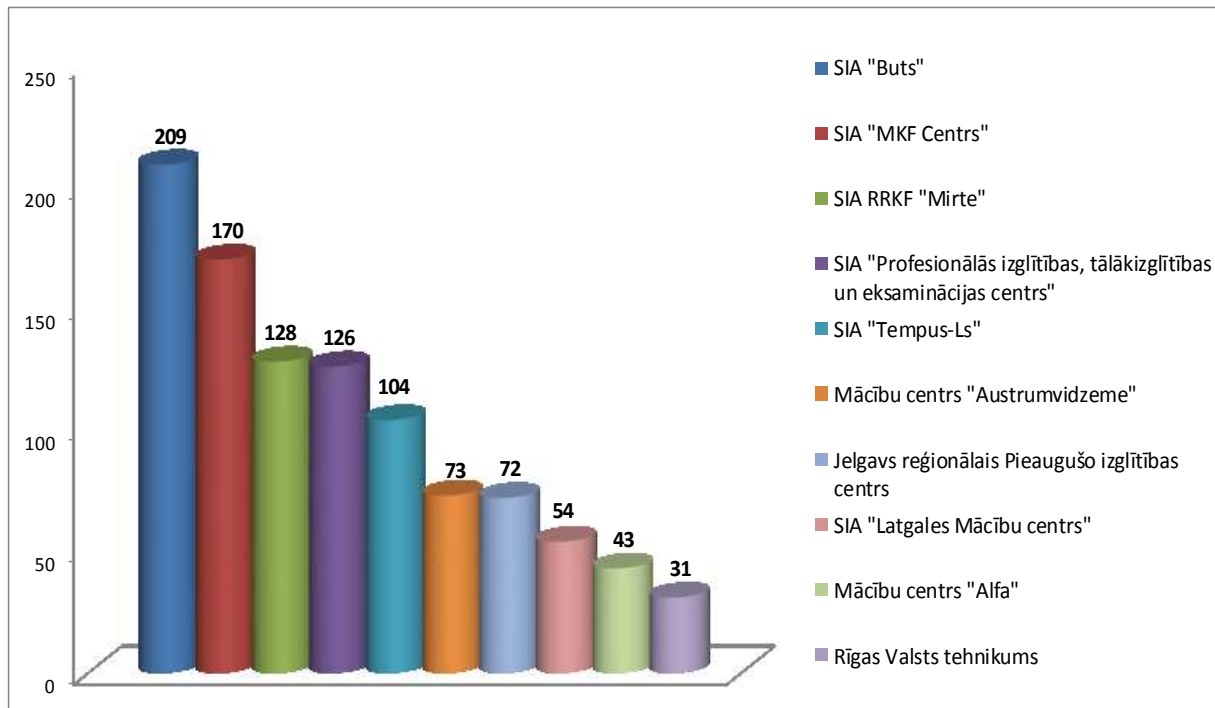
Pretendenti, kas valodu apguvuši valsts finansētajos latviešu valodasursos
VVPP vidējais līmenis

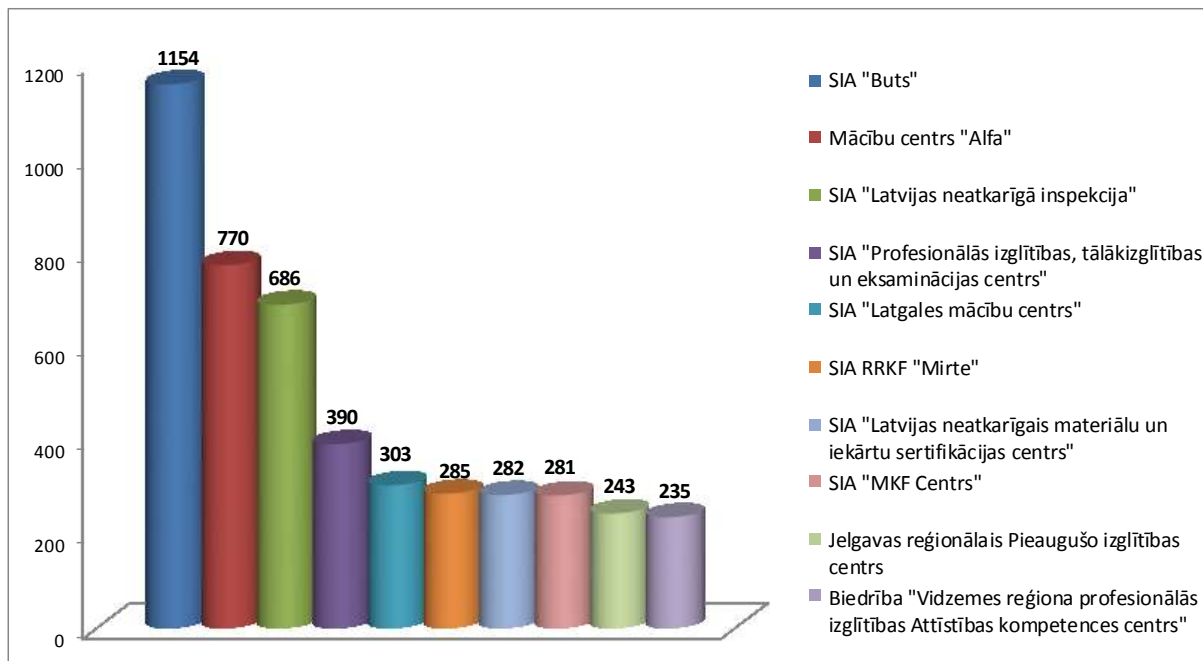
Pretendenti, kas valodu apguvuši valsts finansētajos latviešu valodasursos
VVPP augstākais līmenis

NVA atbalstīto mācību iestāžu salīdzinājums pēc pretendentu skaita 2009. gads

NVA atbalstītās mācību iestāžu salīdzinājums pēc pretendentu skaita 2010. gads

NVA atbalstītās mācību iestāžu salīdzinājums pēc pretendentu skaita 2011. gada janvāris – jūnijs

